ЖАРТЫ МОГУЦЬ ДРЭННА СКОНЧЫЦЦА

4

НЯЎЛІЧАНЫЯ ЖЫЦЦІ: БАЗА ПАПАЎНЯЕЦЦА

МС

Выдаецца з 9 жніўня 1917г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

30 САКАВІКА 2022 г.
СЕРАДА
№ 61 (29683)

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксей БАГДАНАЎ, міністр антыманапольнага рэгулявання і гандлю:

«Таварамі, якія вырабляюцца ў Беларусі, мы забяспечаны з вялікім запасам. А што да імпартных, то, паверце, нашы імпарцёры, наш бізнес не спяць у шапку. Мы ўжо праходзілі ковідныя часы. І зараз усе сарыентаваны на аператыўную, хуткую работу. Калі раней мы гаварылі аб экспартнай дыверсіфікацыі, то сёння — аб дыверсіфікацыі імпарту. І калі ў нейкіх краінах нешта немагчыма купіць — вязём з іншых і аптымізуем ланцужкі паставак».

КОРАТКА

- **Базавая арэндная велічыня знізіцца да Br16,9.**
- Рэтраспектыву работ мастака-рамантыка XIX стагоддзя Эжэна Дэлакруа прадставяць у Мінску.
- **Кансультацыя па працоўным праве для моладзі адбудзецца 30 сакавіка. Яна пройдзе ў фармаце стрыму ў цэнтральным пабліку БРСМ у сацыяльнай сетцы Instagram.**

- Першыя сёлета абмежаванні на наведванне лясоў уведзены ў васьмі раёнах Беларусі.
- **МТЗ, «Гомсельмаш» і Пецярбургскі трактарны завод створаць Саюз прамыслоўцаў.**
- Рэспубліканскі фестываль нацыянальных культур пройдзе ў Гродне 3—4 чэрвеня.

ISSN 1990 — 763X

БУДАЎНІКІ ПТУШЫНАГА МІКРАРАЁНА

Ляснік Аляксандр ГРАКОВІЧ і лесаруб Сяргей БАТУРА працуюць у Смалявіцкім лясгасе. Сёлета мужчынам даверана адказная і душэўная праца — рабіць і развешваць домікі для птушак. Болей за сто трыццаць новых сінічнікаў (згадзіцеся, цэлы мікрараён!) з'явіцца ў лясных кварталах Усяжскага лясніцтва — менавіта тут шчыруюць нашы героі. А гэты здымак быў падгледжаны на лясістай узбочыне дарогі каля вёскі Тадуліна.

У Смалявіцкім лягасе працуе сем лясніцтваў, і кожнае з іх, з надыходам вясны, будуе для іх птушак дзясяткі, нават сотні новенькіх кватэр.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Актуальна

ВОЛАТЫ ПАД ПАГРОЗАЙ

Як польская граніца дзеліць па-жывому папуляцыю белавежскіх зуброў

Навукоўцы і грамадскасць працягваюць біць трывогу. Занепакоенасць выклікаюць тыя наступствы, якія могуць напаткаць Нацыянальны парк «Белавежская пушча», калі яго раздзяліць высокай стальной агароджай. Асаблівую заклапочанасць эколагі звязваюць з далейшым лёсам зуброў. Іх папуляцыя ў прамым сэнсе будзе раздзелена на дзве паловы. Супраць будаўніцтва агароджы на беларуска-польскай граніцы ў Гродзенскай вобласці сабрана каля 1,5 тысячы подпісаў.

СТАР. 3

Будзьце пільныя!

У ВЕЛАЗЛАДЗЕЯЎ — ГАРАЧАЯ ПАРА

Як засцерагчы свой транспартны сродак ад крадзяжоў?

Дачакаўшыся першых цёплых дзён, многія з нас не толькі дасталі з шафы вясеннюю вопратку, а і паспяшаліся выцягнуць з лоджый, падвалаў і гаражоў веласіпеды. Аднак, падрыхтаваўшы іх да сезона і нават ужо прымяніўшы па прызначэнні, некаторыя веласіпедысты забыліся пра адну вельмі важную дэталь — паклапаціцца аб захаванасці свайго транспартнага сродку.

СТАР. 3

З першых вуснаў

«ГЭТА СУПРАЦОЎНІЦТВА ЗАЎСЁДЫ ПРЫНОСІЛА І БУДЗЕ ПРЫНОСІЦЬ КАРЫСЦЬ»

Прэзідэнт Беларусі абмеркаваў з паслом В'етнама Нгуенам Ван Нгы гістарычную памяць і супрацоўніцтва ў сучаснай эканамічнай сітуацыі.

«Не ўсё так дрэнна ў нашым свеце. Ёсць месцы, дзе ціха і спакойна. Я маю на ўвазе і наш сяброўскі В'етнам. Народ В'етнама заслужыў гэту цішыню і той рост дабрабыту, забяспечанасці насельніцтва, развіцця В'етнама. Вы прайшлі вельмі складаныя часы», — пачаў размову Аляксандр Лукашэнка.

Фота БелТА.

Ён заўважыў, што памятае цяжкія часы ў гісторыі В'етнама і заўсёды нагадвае, калі гаворка заходзіць пра гэту дзяржаву, пра барацьбу народа супраць тых, хто хацеў знішчыць краіну і асталявацца ў гэтым стратэгічна важным раёне Паўднёва-Усходняй Азіі.

Па яго словах, наша краіна будзе рабіць усё, каб В'етнам развіваўся. «Гэта не толькі таму, што мы любім в'етнамскі народ, але і таму, што гэта з боку гледжання эканомікі выгадна. Прагматызм характэрны і для нашага народа, і для в'етнамскага народа, нашых дзяржаў. Гэтае супрацоўніцтва заўсёды прыносіла і будзе прыносіць карысць», — упэўнены Аляксандр Лукашэнка.

Ён адзначыў, што сумесны тавараабарот па выніках 2021 года склаў каля 200 мільёнаў долараў. Але дадзены паказчык можа быць і большым. «Мы поўныя рашучасці развіваць наша супрацоўніцтва ў сферы эканомікі. Гэта фундамент нашых адносін. Вы ведаеце нашы магчымасці. Мы будзем імкнуцца да таго, каб нашы тэхналогіі пераносіць на тэрыторыю В'етнама, стварыць там сумесныя прадпрыемствы па вытворчасці аб'ектаў машынабудавання, прадуктаў машынабудавання. Я маю на ўвазе і МТЗ, і МАЗ, і БелАЗ», — пералічыў пункты росту Прэзідэнт.

Гатовыя, паводле яго, мы супрацоўнічаць з азіяцкай краінай у пастаўках прадуктаў харчавання, мінеральных угнаенняў.

«Я ведаю, што мы сертыфікацыю некаторых нашых прадуктаў харчавання праводзім там. Хацелася б, каб гэта ішло больш аператыўна. Сёння хацеў бы з вамі абмеркаваць перспектывы нашага супрацоўніцтва», — дадаў кіраўнік краіны.

Аляксандр Лукашэнка мяркуе, што ў хуткім часе адбудзецца візіт беларускага прэм'ер-міністра ў В'етнам, дзе ў дэталях абмяркуюць вынікі супрацоўніцтва мінулых гадоў і перспектывы далейшага ўзаемадзеяння.

«Я хачу, каб вы ведалі: В'етнам заўсёды быў нашым сябрам і ім застанецца. Гэта галоўнае», — рэзюмаваў беларускі лідар.

Марыя ДАДАЛКА.

Каментарый у тэму

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Сацыялістычнай Рэспублікі В'етнам у Рэспубліцы Беларусь Нгуен Ван Нгы: «За кароткі час перагавораў мы падвялі вынікі нашага супрацоўніцтва і абмеркавалі перспектывы пашырэння і ўмацнення адносін у розных галінах. Калі казаць пра перспектывы, ёсць вялікі патэнцыял, каб падвоіць тавараабарот і аднавіць яго да даковідных часоў. Мы будзем далей прыкладаць намаганні, каб узмацняць і пашыраць супрацоўніцтва».

Сёлета Беларусь і В'етнам адзначылі 30-годдзе ўсталявання дыпламатычных адносін. За гэты час паміж дзяржавамі праходзіў абмен візітамі на найвышэйшым і высокім узроўнях, развіваецца ўзаемадзеянне ў міжнародных арганізацыях.
У 2021 годзе Беларусь экспартавала ў азіяцкую краіну калійныя ўгнаенні, прадукцыю жывёлагадоўлі, вырабы прыборабудавання, лекі і касметыку. Закуплялі беларусы ў В'етнаме каўчук, арэхі, рыбнае філе, інтэгральныя схемы, палімеры прапілену, кансерваваныя прадукты.
У В'етнаме працуе зборачная вытворчасць грузавікоў МАЗ. Прапрацоўваюцца пастаўкі спецыяльных трактароў «Беларус» для работы на рысавых палях, кар'ернай тэхнікі БелАЗ. Ёсць дамоўленасці аб будаўніцтве прадпрыемства па вытворчасці малака і малочнай прадукцыі.

Парламенцкі дзённік

СУПРАЦОЎНІЦТВА — НА ВЫСОКІМ УЗРОЎНІ

Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА сустрэўся з паслом Сірыі ў Беларусі Махамадам аль-Умрані

Як адзначыў Старшыня Палаты прадстаўнікоў, за час работы пасла ў нашай краіне назіраецца станоўчая дынаміка кантактаў у шматлікіх сферах двухбаковага ўзаемадзеяння.

Як падкрэсліў спікер Палаты прадстаўнікоў, Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка асабіста ўдзяляе самую пільную ўвагу развіццю адносін з Сірыяй. «Гэта датычыцца не толькі палітычнай, гандлёва-эканамічнай дзейнасці, а і гуманітарнай, — удакладніў Уладзімір Андрэйчанка. — Пад патранажам кіраўніка дзяржавы рэалізоўваецца праект па аздараўленні і лячэнні сірыйскіх дзяцей у Нацыянальным дзіцячым адукацыйна-аздараўленчым цэнтры «Зубраня». За апошнія пяць гадоў там прайшло аздараўленне каля тысячы сірыйскіх дзяцей».

Акрамя таго, Старшыня Палаты прадстаўнікоў звярнуў увагу на ўмацаванне міжкультурных сувязяў дзвюх краін, а таксама немалую ролю ў двухбаковым супрацоўніцтве заканадаўчых органаў Беларусі і Сірыі.

— Адносіны паміж дзвюма краінамі на палітычным узроўні вельмі моцныя, а кіраўнікоў нашых дзяржаў звязваюць моцныя сяброўскія сувязі, — заўважыў **Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Сірыйскай Арабскай Рэспублікі ў Беларусі Махамад аль-УМРАНІ.** — Мы імкнёмся да развіцця супрацоўніцтва і ў іншых сферах: эканамічнай, культурнай і парламенцкай. Важна, каб яны дасягнулі такога ж узроўню супрацоўніцтва, які мы маем у палітычнай сферы. На працягу апошніх дзесяці гадоў Сірыя цярпела ад наступстваў вайны, развязанай супраць яе. Мы вельмі высока цэнім пазіцыю Рэспублікі Беларусь, якая падтрымлівала нас на працягу гэтага часу. Ваша краіна таксама адчувае на сабе аналагічны ціск, які заключаецца ва ўвядзенні санкцый, эканамічнай блакадзе. Мы салідарныя з Беларуссю ў супрацьстаянні гэтым мерам у выглядзе санкцый. Са свайго боку, прыкладзём усе намаганні для развіцця двухбаковых адносін.

Вераніка КАНЮТА.

Інтэграцыя

САЮЗНЫЯ ПОРТЫ Ў ГОРАДЗЕ НА НЯВЕ

Бізнес-форум, перагаворы, харчовая выстава і кантракты — гэтыя мерапрыемствы ў графіку рабочага візіту прэм'ер-міністра Беларусі ў Санкт-Пецярбург.

Раман Галоўчанка перш-наперш адкрыў Беларускі харчовы форум у горадзе на Няве, дзе запэўніў, што ніякіх перабояў у забеспячэнні харчаваннем у Беларусі і Расіі не прадбачыцца, перадае прэс-служба Савета Міністраў. «Упэўнены, што нават у існуючай цяпер няпростай сітуацыі ніякіх перабояў у забеспячэнні харчаваннем ні ў Беларусі, ні ў Расіі не прадбачыцца. Мы самадастатковыя ў гэтым плане дзяржавы. Мы ўмеем і ведаем, як працаваць на зямлі, як зрабіць для нашых людзей якасную добрую ежу. І ў гэтым плане мы ўзаемадапаўняем адно аднаго. Тым не менш, ёсць новыя выклікі, якія нам трэба парыраваць. Нам трэба станавіцца больш мабільнымі, больш гібкімі адно да аднаго, шукаць новыя формы рэагавання на змены на рынку харчавання», — сказаў Раман Галоўчанка.

У Смольным кіраўнік беларускай урадавай дэлегацыі сустрэўся з губернатарам Санкт-Пецярбурга Аляксандрам Бегловым.

«Абстаноўка вакол нашых краін істотна змянілася з прычыны вядомых абставін. Знешні санкцыйны ціск узмацніўся шматразова. Калектыўны Захад праводзіць адносна нашых краін непрыхаваную палітыку эканамічнага ўдушэння. Таму наша эфектыўнае гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва — неабходная ўмова паспяховага супрацьстаяння эканамічнай вайне супраць Саюзнай дзяржавы», — перадае словы Рамана Галоўчанкі БелТА.

Прэм'ер-міністр таксама адзначыў, што ў 2021 годзе Беларусь і Санкт-Пецярбург дасягнулі значных аб'ёмаў тавараабароту, і падкрэсліў, што сёлета трэба перавысіць лічбы мінулага года.

Паводле кіраўніка Саўміна, ва ўмовах санкцыйнага ціску і фактычна транспартнай блакады Беларусі вельмі важна выйсці на поўнамаштабнае выкарыстанне марскіх партоў Расіі — у прыватнасці, шматфункцыянальнага портавага комплексу Бронка. «Гэта цудоўнае лагістычнае прадпрыемства, якое валодае ўсімі запатрабаванымі характарыстыкамі для перавалкі часткі беларускіх грузаў. Цяпер задача — выйсці на прымальную эканоміку», — мяркуе Раман Галоўчанка.

Сёння прэм'ер-міністр сустрэнецца з кіраўніцтвам порта Бронка для абмеркавання актуальных пытанняў перавалкі беларускіх грузаў.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Мядзінскі расказаў аб кроках па дээскалацыі

Масква робіць два крокі насустрач Кіеву па дээскалацыі канфлікту, заявіў кіраўнік дэлегацыі РФ, памочнік прэзідэнта РФ Уладзімір Мядзінскі, паведамляе ТАСС.

«Я магу са свайго боку сказаць, што мы таксама робім два крокі па дээскалацыі канфлікту насустрач», — сказаў ён журналістам. Уладзімір Мядзінскі растлумачыў, што гэтыя крокі датычацца палітычнай і ваеннай частак.

Памочнік прэзідэнта РФ таксама адзначыў, што расійская дэлегацыя атрымала ў Стамбуле ад украінскага боку зразумела сфармуляваную пазіцыю і прапановы, якія будуць вывучаны і даведзены да кіраўніцтва краіны. «Мы атрымалі прапановы з боку Украіны для разгляду, дакладна сфармуляваную іх пазіцыю па ўключэнні ў дагавор. Гэтыя прапановы будуць разгледжаны ў найбліжэйшы час і выкладзены Прэзідэнту. І будзе дадзены адпаведны наш адказ», — адзначыў Уладзімір Мядзінскі.

Ён таксама заявіў, што сустрэча Пуціна і Зяленскага магчымая адначасова з парафіраваннем мірнага дагавора кіраўнікамі МЗС. «Мы пасля сённяшняй змястоўнай размовы ўзгаднілі і прапануем рашэнне, па якім сустрэча кіраўнікоў дзяржаў магчыма адначасова з парафіраваннем дагавора міністрамі замежных спраў, тым больш што ў момант гэтага парафіравання і разгляду дэталяў дагавора магчымае абмеркаванне розных палітычных нюансаў і дэталяў», — сказаў Уладзімір Мядзінскі аб выніках расійска-ўкраінскіх перагавораў у Стамбуле.

Перагаворы, якія прайшлі ў Стамбуле, сталі першай вочнай сустрэчай дэлегацый Расіі і Украіны з 7 сакавіка.

Fox News: Байдэн нашкодзіў міжнародным адносінам больш за іншых прэзідэнтаў ЗША

Прэзідэнт ЗША Джо Байдэн за першы год свайго праўлення нашкодзіў міжнародным адносінам больш, чым хто-небудзь з яго папярэднікаў. Такую пазіцыю выказаў вядучы праграмы The Next Revolution на тэлеканале Fox News Стыў Хілтан.

Так, Дональд Трамп, які кіраваў Злучанымі Штатамі да Байдэна, умацоўваў саюзы і паспяхова супрацьстаяў КНР. У той час як дзеючы прэзідэнт разбурае эканоміку краіны і ў кожнай замежнай паездцы толькі ганьбіць сябе і дзяржаву, якую ўзначальвае. У якасці прыкладаў тэлевядучы назваў будаўніцтва нафтаправода Keystone XL, вывад амерыканскіх войскаў з Афганістана, разбурэнне сувязяў з многімі краінамі і правакаванне Расіі. Хілтан таксама пракаментаваў заявы міжнародных палітыкаў, якія сцвярджаюць, што гэта Байдэн узначаліў аб'яднанне саюзнікаў па НАТА.

«Хопіць несці лухту. <...> Гэта не Байдэн мабілізаваў НАТА, а Пуцін, якому не падабаецца перспектыва размяшчэння натаўскіх ракет у сябе пад бокам. Байдэн не ўмацоўвае нашы альянсы, а разбурае іх», — заявіў вядучы.

Ён нагадаў аб тым, як Вашынгтон пацярпеў няўдачу ў адносінах з Саудаўскай Аравіяй, Індыяй, КНДР і многімі іншымі дзяржавамі.

ВОЛАТЫ ПАД ПАГРОЗАЙ

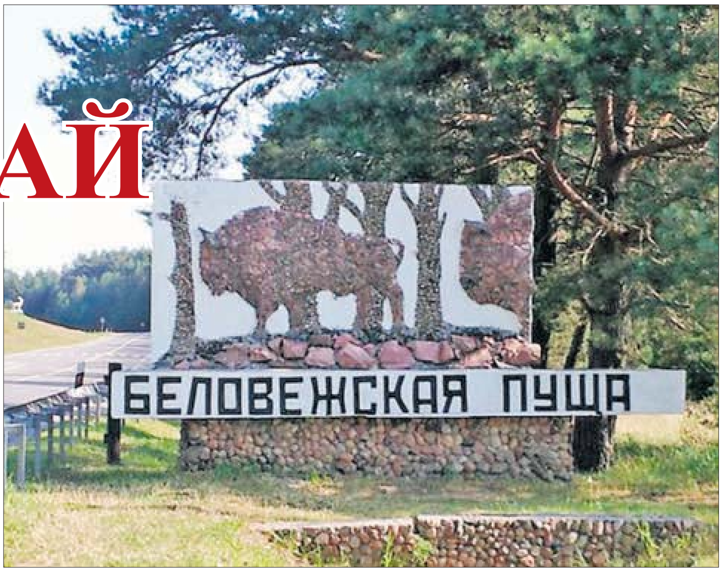

СЦЯНА СУПРАЦЬ ЗУБРА

Белавежская пушча ганарыцца сваімі зубрамі. Дзякуючы шматгадовай рабоце па аднаўленні папуляцыі менавіта на гэтай тэрыторыі ўдалося стварыць самае вялікае ў свеце пагалоўе гэтай жывёлы.

Роўна 30 гадоў таму Нацыянальны парк як асаблівa ахоўная тэрыторыя быў унесены ЮНЕСКА ў спіс сусветнай спадчыны. Як паведаміў **дэкан факультэта біялогіі і экалогіі ГрДУ імя Янкі Купалы Аляксандр КАРЭЎСКІ,** на працягу гэтага перыяду ў Беларусі вялася работа па аднаўленні папуляцыі белавежскага зубра, якіх заставалася літаральна некалькі асобін.

Як вядома, частка прыроднага парку знаходзіцца на тэрыторыі Польшчы, нядаўна там распачалося будаўніцтва пагранічнай загараджальнай сістэмы. І гэтая агароджа даволі грунтоўная — металічная канструкцыя вышынёй 5,5 метра. Стальныя слупы ставяцца на бетонны фундамент, а зверху — віткі калючага дроту. Паведамлялася, што на будаўніцтва такой сцяны ўрадам Польшчы ў 2021 годзе выдзелена каля 400 мільёнаў долараў.

Узвядзенне непраходнай перашкоды пачалося на беларуска-польскай граніцы ў канцы снежня. Паводле планаў польскай пагранічнай службы, работы павінны завяршыцца за 150 дзён, гэта значыць да ліпеня.

ПРЫСТАНІШЧА ДЛЯ ПАПУЛЯЦЫІ

Праз Белавежскую пушчу агароджа пройдзе ажно на 60 кіламетраў. Зразумела, што такі бар'ер нясе пагрозу трансгранічнаму экалагічнаму аб'екту, сістэма якога стваралася стагоддзямі. Пацерпяць ад гэтага многія віды жывёл, асабліва зубры, для якіх пушча стала амаль апошнім прыстанішчам.

— Белавежская пушча — незаменная тэрыторыя для захавання папуляцыі зуброў, — адзначыў **старшыня Гродзенскай абласной арганізацыі Беларускага таварыства паляўнічых і рыбаловаў Валянцін ПАЛЯНЧУК.** — На сённяшні дзень колькасць гэтых жывёлін складае тут прыкладна 1,5 тысячы асобін. Адна палова з іх знаходзіцца на тэрыторыі Беларусі, другая — на тэрыторыі Польшчы. Будаўніцтва агароджы на беларуска-польскай граніцы прывядзе да памяншэння генетычнай разнастайнасці белавежскага зубра. А з цягам часу паставіць пад пагрозу захаванне і самой папуляцыі.

Цяпер, па словах спецыялістаў, у Нацыянальным парку налічваецца 703 зубры. Іх колькасць за год павялічылася амаль на 30 галоў. З польскага боку зафіксавана 779 жывёлін. На беларускім баку пераважная колькасць — самкі: 402, а вось дарослых самцоў толькі 117. Міграцыя вырашае дэмаграфічную праблему папуляцыі.

Агароджа парушыць традыцыйныя шляхі міграцыі жывёл. Як правіла, зімой яны канцэнтруюцца ў вялікіх лясных масівах, дзе ёсць кармавая база, а вось вясной пераходзяць на ўзлескі, палі. Звяры прывыклі да таго, што дарога для іх заўсёды адкрытая. Калі ўзнікае перашкода, яны будуць старацца яе пераадолець. Негатыўныя наступствы можна было назіраць падчас устаноўкі калючай сеткі на граніцы, якая станавілася смяротнай пасткай для аленяў, ласёў і нават зуброў. Статак апошніх прыйшоў з тэрыторыі Польшчы, а потым з-за бар'ера не мог вярнуцца назад. Яны практычна былі асуджаныя на галаданне. Пры спробе прабіцца праз калючы дрот адзін зубр загінуў.

НАСТУПСТВЫ АДЧУЮЦЬ І ЛЮДЗІ

Экологі расказалі, што на граніцы ёсць службы, якія дапамагаюць жывёлінам. Але пры жорсткім варыянце раздзялення тэрыторыі аказаць дапамогу будзе немагчыма.

«У жывёлін ёсць свой свет існавання, у якім яны прывыклі жыць на працягу дзесяцігоддзяў. Цяпер людзі істотна ўмешваюцца ў іх асяроддзе. Што мы можам атрымаць у выніку? Зуброў, якія ходзяць па дарогах, скаргі мясцовых жыхароў на ваўкоў і рысяў, якія прыходзяць на іх падворкі, — намаляваў карціну хуткага будучага ў ходзе кругл стала **старшыня грамадскага аб'яднання «Экаманіторынг» Яўген ФІЛІМОНАЎ.** — Усё гэта можа выклікаць хаатычныя негатыўныя наступствы».

— Будаўніцтва фундаментальнай агароджы, якое суправаджаецца пэўнай нагрузкай на глебу, на вадаёмы, стварае пагрозу заніравання цэласнай экалагічнай сістэмы Белавежскай пушчы. Да агароджы, якая пройдзе і праз Белавежскую пушчу, будуць пракладвацца дарогі, весціся іншыя фундаментальныя работы, — расказаў «Звяздзе» Аляксандр Карэўскі. — Як у такім выпадку можна ацэньваць уплыў гэтага будаўніцтва на наваколле сусветна вядомага прыроднага комплексу? Надзвычай негатыўна.

У лютым і сакавіку бягучага года ў Гродзенскім рэгіёне прайшоў шэраг круглых сталоў з удзелам грамадскасці і вучоных з заклікам спыніць будаўніцтва агароджы на тэрыторыі Белавежскай пушчы і іншых трансгранічных ахоўных тэрыторыях з польскага боку. На рэзалюцыях у ходзе круглых сталоў сабрана больш за 1,5 тысячы подпісаў. Сваю нязгоду з будаўніцтвам сцяны выказалі многія прыродаахоўныя арганізацыі, абаронцы навакольнага асяроддзя і простыя жыхары.

«ВОКНЫ» НЕ ВЫРАШАЮЦЬ ПРАБЛЕМУ

Разам з тым будаўніцтва такога значнага і глабальнага аб'екта патрабуе агульнага ўзгаднення навукоўцаў Беларусі і Польшчы. Па словах Аляксандра Карэўскага, згаданая справа атрымала шырокі рэзананс. Неабходнасць спынення будаўніцтва пагранічнай агароджы разумеюць і вучоныя з польскага боку, з якімі праведзена нямала сумесных трансгранічных праектаў адносна Белавежскай пушчы. Гэта і недапушчэнне распаўсюджвання чужародных відаў, і праект па фарміраванні шляхоў міграцыі праз граніцу дзікіх жывёл.

— У дадзеных пытаннях праведзена значная работа з боку навукоўцаў. І хочацца, каб той рэзананс, які выклікалі круглыя сталы, трансляваўся надалей і знайшоў адлюстраванне ў канкрэтных дзеяннях па кансалідацыі намаганняў, — падкрэсліў суразмоўнік.

І адзіны выхад тут бачаць толькі ў тым, каб спыніць будаўніцтва агароджы. Спачатку хоць бы для таго, каб цалкам высветліць уздзеянне такога маштабнага ўмяшання на навакольнае асяроддзе. Дарэчы, з падобнай прапановай у Еўрапейскую камісію па парушэнні Бернскай канвенцыі, якая замацоўвае ахову дзікай фаўны і флоры Еўропы, звярнуліся сотні арганізацый з Беларусі і Польшчы.

— Варта падумаць аб наступствах. Накуль, згодна з праектам, на 186 кіламетраў агароджы прадугледжана толькі дзевяць так званых вокнаў для міграцыі жывёл суседніх дзяржаў. Гэтага надзвычай мала, — заўважыў навуковец.

Па яго словах, дзікім жывёлам знайсці месцы для міграцыі вельмі складана. Тыя ж зубры наўрад ці змогуць адшукваць гэтыя «вокны» падчас гону, гэта значыць шлюбнага перыяду. Тое ж можна сказаць і пра іншых насельнікаў пушчы. А іх тут — ні многа, ні мала — некалькі сотняў відаў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У ВЕЛАЗЛАДЗЕЯЎ — ГАРАЧАЯ ПАРА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

З наступленнем вясны ўсё часцей у органы ўнутраных спраў трапляюць паведамленні аб крадзяжах веласіпедаў. Сёлета гарачая пара для велазладзеяў наступіла раней, чым звычайна. Па стане на 2 сакавіка ўжо здзейснена 159 такіх злачынстваў (летась за аналагічны перыяд — 143). Усяго за 2021 год праваахоўнікі зафіксавалі 2128 фактаў крадзяжу велатранспарту. Большасць правапарушэнняў, як правіла, звязаная з бесклапотнымі адносінамі ўладальнікаў да захаванасці сваёй маёмасці.

— Ці магчыма ўявіць, каб хтосьці пакінуў у пад'ездзе або на вуліцы нейкую рэч коштам у сотні рублёў? — задае рытарычнае пытанне **начальнік арганізацыйна-аналітычнага ўпраўлення міліцыі грамадскай бяспекі МУС палкоўнік міліцыі Вадзім ПЕТЫШ.** — А з веласіпедамі, якія часам каштуюць значна даражэй, такое адбываецца дастаткова часта. Прычым, як паказвае практыка, некаторыя велааматары лічаць дастатковым проста паставіць веласіпед пад акном свайго дома. Калі б уладальнікі не адносіліся так абыякава да свайго двухколавага транспарту, крадзяжоў было б у разы менш. Наяўнасць нават самага простага тросу або ахоўнага прыстасавання павялічвае шанцы на тое, што злодзей пройдзе міма.

Праваахоўнікі не перастаюць паўтараць: захаванасць маёмасці залежыць выключна ад саміх грамадзян. Пакідаючы веласіпед у грамадскім месцы нават на непрацяглы час, варта прывязваць яго тросікам з велазамком. Спецыялісты рэкамендуюць выкарыстоўваць трос максімальнай таўшчыні. Веласіпед неабходна замацоўваць за кола і раму. Калі ж даўжыня троса дазваляе, то за раму і за абодва колы.

Пакідаючы веласіпед у лёгкадаступных для іншых грамадзян месцах, ёсць сэнс забіраць з сабой аксесуары, якія хутка здымаюцца: велакамп'ютар, ліхтар, помпу, іншыя гаджэты. Такі транспартны сродак не складае асаблівай цікавасці для хуліганаў. Найбольшая ж захаванасць забяспечваецца тады, калі ён знаходзіцца ў полі зроку гаспадароў або пад назіраннем відэакамер.

Фота з адкрытых крыніц.

На жаль, як паказвае статыстыка, прадаць скрадзены веласіпед даволі лёгка. Дастаткова і тых, хто гатовы купляць крадзенае. Хоць зразумець, што яно менавіта такое, нескладана: у большасці выпадкаў за яго просяць невялікія грошы, у той час як рэальны кошт транспартнага сродку нашмат большы.

Як нагадвае Вадзім Петыш, набываючы крадзенае, людзі рызыкуюць застацца і без гэтай рэчы, і без кампенсацыі за яе. «Акрамя таго, грамадзяне могуць быць прыцягнутыя да крымінальнай адказнасці па артыкуле 236 Крымінальнага кодэкса — набыццё або збыт матэрыяльных каштоўнасцяў, загадзя здабытых злачынным шляхам, — удакладніў прадстаўнік міліцэйскага ведамства. — Адказнасць за дадзенае злачынства дастаткова суровая: да шасці гадоў пазбаўлення волі са штрафам».

Калі ж усё-ткі ваш веласіпед скралі, неадкладна паведаміце аб гэтым у міліцыю. Праваахоўнікі рэкамендуюць запомніць месца, дзе гэта адбылося, паспрабаваць знайсці сведкаў здарэння, запісаць іх нумары тэлефонаў і адрасы. Нялішнім будзе размясціць інфармацыю аб скрадзеным транспартным сродку ў інтэрнэце — з яго фотаздымкамі і характарыстыкамі. Неабходна паведаміць аб крадзяжы сваім знаёмым: магчыма, веласіпед трапіць камусьці з іх на вочы. Не забывайцеся і самі праглядаць аб'явы аб продажы ўжываных веласіпедаў — ёсць выпадкі, калі грамадзяне такім чынам самі знаходзяць сваю скрадзеную маёмасць. У гэтым выпадку не трэба дамагацца справядлівасці самастойна, лепш звярнуцца ў міліцыю.

Веранiка КАНЮТА.

Як знізіць рызыку крадзяжу веласіпеда:

- замест звычайнага троса лепш выкарыстоўваць ланцуг або стальны U-падобны замок;
- зафіксаваць колы можна спецыяльнымі блакіратарамі;
- пакідаючы веласіпед, забірайце з сабой усё абсталяванне, якое лёгка здымаецца;
- зрабіце свой транспарт унікальным;
- захоўвайце дакументы на веласіпед (калі яго знойдуць, вы зможаце пацвердзіць, што ён ваш).

Ёсць пытанне

КАЛІ ЖАРТЫ МОГУЦЬ ДРЭННА СКОНЧЫЦЦА

Як адрозніць сапраўдную павестку ў ваенкамат ад «ліпавай»?

У ваенных камісарыятах краіны — гарачая пара. Маладыя людзі, якія не маюць адтэрміноўкі ад воінскай службы, праходзяць медыцынскі агляд, прысутнічаюць на пасяджэннях прызыўных камісій, затым рыхтуюцца да адпраўкі ў армію. Нягледзячы на «ліпавыя» павесткі і фэйкі наконт масавай мабілізацыі, якія ў апошні час нарабілі шуму, мерапрыемствы прызыву ідуць па плане — згодна з Указам Прэзідэнта «Аб звальненні ў запас і прызыве на тэрміновую ваенную службу, службу ў рэзерве».

Аб асаблівасцях бягучай прызыўной кампаніі карэспандэнту «Звязды» расказалі ў Кастрычніцкім ваенным камісарыяце г. Мінска. Менавіта прыпісанаму да гэтага ваенкамата ваеннаабавязанаму прыйшла адна з першых ілжывых павестак. Як западозрыць фальсіфікацыю ў гэтым дакуменце, які настрой у будучых вайскоўцаў, а таксама чым пагражае ўхіленне ад воінскай службы, расказаў ваенны **камісар Кастрычніцкага раёна Мінска палкоўнік Яўген БРАЦКОЎ.**

— Яўген Генадзевіч, як у ваенным камісарыяце адрэагавалі на распаўсюджванне фэйкавых павестак сярод жыхароў Кастрычніцкага раёна сталіцы?

— Прыемна, што большасць ваеннаабавязанага насельніцтва раёна — свядомыя грамадзяне. Адзін з іх знайшоў у сваёй паштовай скрыні так званую павестку. Мужчына працуе ў сур'ёзнай арганізацыі, дзе ёсць людзі, якія займаюцца ваенна-ўліковай работай і ў межах надзеленых паўнамоцтваў узаемадзейнічаюць з ваенкаматам. Туды ваеннаабавязаны і звярнуўся з гэтай «павесткай». У першую чаргу ён сам западозрыў, што яна аформлена неналежным чынам: адсутнічалі пэўныя рэквізіты, нумарацыя павесткі. Гэтую інфармацыю пацвердзілі па месцы работы і паведамілі аб інцыдэнце ў ваенны камісарыят. Мы адразу вызначылі, што павестка фэйкавая. Калі нават выказаць здагадку, што нехта пажартаваў, то жарт аказаўся зусім няўдалым. Калі ж гэта зроблена з пэўным намерам, у любым выпадку «аўтар» панясе адказнасць у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам. Павестка — юрыдычны дакумент за подпісам кіраўніка мясцовага органа ваеннага кіравання, за падробку якога прадугледжана адказнасць.

— Каб папярэдзіць падобныя сітуацыі ў будучыні, як павінен быць аформлены сапраўдны дакумент, які паведамляе аб неабходнасці прыбыцця ў ваенкамат?

— Ёсць устаноўленая форма павесткі, і яна вызначана для адпаведных мерапрыемстваў: або для выкліку грамадзяніна на мерапрыемства па зверцы ўліковых даных, або для медыцынскага перагляду, або на пэўныя праверачныя мерапрыемствы. Атрымаўшы павестку, грамадзянін павінен пераканацца,

што яго прозвішча, імя і імя па бацьку, дата нараджэння, месца выкліку (у дадзеным выпадку ваенны камісарыят) указаны правільна. У ваеннай павестцы павінна быць адзначана мэта выкліку грамадзяніна і адпаведныя рэквізіты ваеннага камісарыята: можа ўказвацца кабінет, куды выклікаецца грамадзянін. Абавязкова на павестцы павінен прысутнічаць подпіс службовай асобы (ваеннага камісара), завераны гербавай пячаткай. У выпадку баявой мабілізацыйнай гатоўнасці павестка — так званая баявая — не падпісваецца, але гербавая пячатка прысутнічае. Акрамя таго, на дакуменце, па якім грамадзянін выклікаецца ў ваенкамат, заўсёды ўказаны нумар тэлефона: па ім можна ўдакладніць, ці сапраўды чалавека кудысьці запрашаюць і з якой мэтай.

— Найбольшую колькасць адтэрміновак ад воінскай службы апошнім часам атрымлівалі маладыя людзі, якія вучацца...

— Па-ранейшаму большасць адтэрміновак выдаецца для працягу адукацыі. У адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам, прызыўнікі маюць права на адтэрміноўку і ў сувязі са складанымі сямейнымі абставінамі, пэўнымі супрацьпаказаннямі па здароўі.

— Другі год запар студэнтам першых курсаў ВНУ сельскагаспадарчага профілю даецца магчымасць выканаць свой воінскі абавязак падчас сваіх летніх канікулаў на працягу трох гадоў. Яшчэ падчас навучання маладыя людзі могуць закрыць сваё пытанне з арміяй. Ці шмат жадаючых скарыстацца такім правам?

— Прайсці службу ў рэзерве маюць права і аграрыі, якія ўжо маюць дыплом аб адукацыі. Забеспячэнне насельніцтва харчаваннем з'яўляецца адным з кірункаў нацыянальнай бяспекі. Перад намі стаіць задача — прадугледзець выкананне гэтымі грамадзянамі заканадаўства (яны праходзяць службу) і разам з тым не адрываць іх на працяглы час ад сваіх прафесійных абавязкаў. Для горада Мінска гэта актуальна толькі ў тым выпадку, калі грамадзянін для выканання пэўных функцый адкамандзіраваны ў пэўную сельскую гаспадарку, агракомплекс. Што датычыцца студэнтаў-аграрыяў, то жадаючыя ёсць. Хачу адзначыць высокі маральны стрыжань, што прысутнічае ў хлопцаў, якія працуюць у аграпрамысловым комплексе. Барацьба — за кожны каласок, за кожны кілаграм ураджаю — у іх у крыві. Таму аграрыі заўсёды адэкватна ўспрымаюць інфармацыю аб мерапрыемствах прызыву і з годнасцю праходзяць службу ў шматлікіх воінскіх часцях Узброеных Сіл, іншых войскаў і воінскіх фарміраванняў.

— Сярод навацый апошніх прызыўных кампаній — і тое, што маладым людзям далі магчымасць адразу праходзіць службу па кантракце...

— Перш за ўсё, гэта выбар грамадзяніна. У адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам, грамадзяне прызыўнога ўзросту могуць паступаць на ваенную службу па кантракце не толькі ва Узброеныя Сілы, а і ў іншыя войскі і воінскія фарміраванні — як правіла, у органы ўнутраных спраў і падраздзяленні Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Аднак акцэнтую ўвагу, што тэрмін кантракта павінен быць не меншы чым два гады. Калі грамадзянін звольніцца з войска хоць бы на дзень раней, ён усё роўна будзе праходзіць тэрміновую службу або службу ў рэзерве. У нас такія выпадкі таксама былі.

— Існуе яшчэ адзін від воінскай службы, пра які апошнім часам многія забыліся, — альтэрнатыўная. Ці запатрабаваная яна сярод прызыўнікоў?

— У гэтым прызыўным перыядзе ў нас такіх кандыдатаў няма. Што датычыцца Мінска ў цэлым, жадаючых праходзіць альтэрнатыўную службу ёсць. Не прымяншаючы вартасці гэтага віду службы, усё-ткі маладыя людзі прыйшлі да таго, што больш ганарова праходзіць службу са зброяй у руках. Хоць ёсць тыя, хто з пэўных рэлігійных перакананняў, суб'ектыўных меркаванняў не гатовыя трымаць зброю. Шляхам праходжання альтэрнатыўнай службы заканадаўства дае іншую магчымасць выканаць воінскі абавязак. Як правіла, дадзеная катэгорыя грамадзян накіроўваецца ў пэўныя ўстановы, дзе на юнакоў ускладзены канкрэтныя абавязацельствы.

— Ці фіксуюцца выпадкі нез'яўлення грамадзян у ваенкамат?

— У асноўным яны ўзнікаюць з аб'ектыўных прычын. Як прыклад, грамадзянін выехаў на навучанне за межы краіны і своечасова не паведаміў аб гэтым у ваенкамат. Іх мы спрабуем знайсці праз бацькоў. Калі не атрымліваецца, падключаем да вышуку кампетэнтныя органы.

— Многія аргументуюць сваю няяўку тым, што не атрымлівалі павестку...

— Аб мерапрыемствах прызыву грамадзянін Беларусі павінен быць абвешчаны належным чынам. Павестка ўручаецца грамадзяніну пад подпіс або пры дапамозе паштовай сувязі, што таксама з'яўляецца адной з формаў належнага апавяшчэння грамадзяніна аб выкліку на мерапрыемствы прызыву.

— За ўхіленне ад службы прадугледжана крымінальная адказнасць...

— Яна наступае, калі грамадзянін быў абвешчаны належным чынам — атрымаў павестку пад подпіс або накіраванне на праходжанне медыцынскага агляду ў межах мерапрыемстваў прызыву, і непасрэдным чынам ухіляецца ад іх. Па заканчэнні мерапрыемстваў прызыву мы абагульняем звесткі па дадзенай катэгорыі і ва ўстаноўленыя заканадаўствам тэрміны накіроўваем матэрыялы ў адпаведныя органы, якія праводзяць комплекс мерапрыемстваў па вызначэнні ступені віны грамадзяніна і прыцягненні яго да адказнасці.

— Магчыма, зыходзячы з абстаноўкі, прызыўнікі сталі часцей пазбягаць ваенкамата?

— З прычыны пэўных падзей, якія цяпер адбываюцца на еўрапейскім кантыненце, бацькі занепакоеныя, ці будуць іх сыны, накіраваныя ў далейшым для праходжання тэрміновай воінскай службы і службы ў рэзерве, адпраўлены кудысьці яшчэ. Мы пастаянна на сувязі з бацькамі, аднак больш грунтоўна і канкрэтна, чым адказалі на гэтае пытанне Прэзідэнт Беларусі і міністр абароны, ужо растлумачыць не можам: Рэспубліка Беларусь, у прыватнасці, Узброеныя Сілы, іншыя войскі і воінскія фарміраванні не бяруць ніякага ўдзелу ў спецыяльнай аперацыі, якую праводзяць Узброеныя Сілы Расійскай Федэрацыі.

— Як маладыя людзі настроены на службу?

— Прызыўнікі адэкватна ўспрымаюць інфармацыю, некаторым з іх уласцівы юнацкі запал. Сустракаючы гэтых маладых людзей пасля таго, як яны адслужылі і ўжо становяцца на воінскі ўлік, заўважаю, што гэта абсалютна іншыя людзі. Не тыя хлопчыкі, якіх мы адпраўлялі ў армію, а ўжо сфарміраваныя асобы. Многія бацькі выказваюць словы падзякі проста за элементарныя рэчы: да арміі іх сыны не ўмелі запраўляць ложак, не ведалі, як трымаць у руках іголку з ніткай. Пасля службы ўсё мяняецца. Прыемна бачыць маладога чалавека, які з кветкамі ідзе да маці. Словы падзякі дарагога вартыя, калі бацька кажа, што дахаты вярнуўся не проста сын, а ўжо мужчына. Правільна было некалі сказана адным з вялікіх, што ўсё-такі армія робіць з хлопчыка мужчыну. Армія — той інстытут, тая школа жыцця, якая надае агранку гэтаму алмазу пад назвай «юнак».

— А што асабіста вас падштурхнула абраць шлях афіцэра?

— Ва ўзросце 15-16 гадоў я быў натхнёны подзвігамі майго дзеда-ардэнаносца Георгія Міхайлавіча Брацкова, які прайшоў дарогамі Вялікай Айчыннай вайны з першага да апошняга дня. Праўда, распісацца на рэйхстагу ў яго, лётчыка, стралка-радыста, не было магчымасці. Тое выхаванне, якое было закладзена маімі бацькамі, школай, адыграла немалую ролю падчас выбару прафесіі. Працягваючы службу ва Узброеных Сілах на розных пасадах, прыйшло ўсведамленне, што мужчына — гэта не толькі воін, гэта — абаронца Радзімы. Прычым Радзіма — паняцце шырокае: гэта і сям'я, і той кавалак зямлі, дзе жывуць твае бацькі і жывеш ты сам, тое галоўнае, што ўтрымліваецца ў тваёй душы.

Увага, конкурс!

«Звязда» аб'яўляе творчы фотаконкурс пад назвай «Гонар — служыць»

Дасылайце свае фотаздымкі, зробленыя падчас службы ў арміі, і раскажыце на старонках найстарэйшага рэспубліканскага выдання краіны пра гэты важны перыяд у вашым жыцці. Не трэба пісаць мемуары. Дастаткова згадаць цікавую гісторыю, якая адбылася з вамі ў войску. Можна прывесці некаторыя дэталі вашай службы, расказваць пра армейскіх таварышаў.

Удзельнікамі фотаконкурсу могуць стаць не толькі тыя, хто ў свой час выканаў воінскі абавязак, але і іх родныя, блізкія, сябры. Цікава было б пачытаць успаміны маці пра свайго сына-вайскоўца. Ці жонкі, якая раскажа аб армейскім жыцці свайго сужэнца. Не застануцца без увагі і аповеды нашчадкаў тых, хто ў свой час служыў, у тым ліку на франтах Вялікай Айчыннай вайны.

Вынікі фотаконкурсу будуць падведзены напярэдадні 23 лютага, калі ў краіне адзначаецца Дзень абаронцаў Айчыны і Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь. Пераможцу чакае прыз.

Фотаздымкі з кароткімі аповедамі прымаюцца на адрас: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013. Таксама іх можна даслаць у рэдакцыю па электроннай пошце — info@zviazda.by (з пазнакай «Конкурс. Плацдарм»).

Асабістае

«КАБ БАЦЬКА МНОЙ ГАНАРЫЎСЯ»

Кірыл Чыжык — адзін з тых, хто нядаўна атрымаў павестку ў ваенкамат. Праўда, не «ліпавую», а сапраўдную. Малады чалавек заканчвае Беларускі дзяржаўны каледж прамысловасці і будаўнічых матэрыялаў. Навіна аб тым, што неўзабаве трэба збірацца ў армію, для яго была прадказальнай.

— Я заўсёды хацеў служыць у войску, — расказвае малады чалавек. — Тэрміновую воінскую службу ў свой час прайшлі і мой бацька, і дзед. Чым я горшы?!

Па медыцынскіх паказаннях абмежаванняў у Кірыла няма — гэта значыць, служыць ён можа ў любым родзе войскаў. Юнак доўга не думаў: выказаў жаданне праходзіць службу або ў сілах спецыяльных аперацый, або ў паветрана-дэсантных войсках. Канкрэтнае месца выканання воінскага абавязку будзе вызначана пасля сумоўя з прадстаўнікамі элітных падраздзяленняў Узброеных Сіл.

Дарэчы, каб там служыць, мала быць абсалютна здаровым чалавекам. Неабходна яшчэ прайсці псіхалагічнае тэсціраванне, а таксама прадэманстраваць добрую фізічную падрыхтоўку. І з адным, і з другім у Кірыла Чыжыка поўны парадак. Усё сваё свядомае жыццё ён займаецца спортам: гімнастыкай, лыжамі. Ніколі не скардзіўся і на псіхічнае здароўе.

— Я іду служыць, каб бацька мной ганарыўся, — кажа малады чалавек. — Гэта важны крок для кожнага мужчыны. Нават няёмка глядзець, як некаторыя бегаюць ад арміі, ухіляюцца ад выканання воінскага абавязку.

У гэтыя дні хлопец не толькі здае выпускныя экзамены ў каледжы, а і паЧынае рыхтавацца да адпраўкі ў армію. Спрабуе арганізаваць падобны рэжым, які яго чакае найбліжэйшыя паўтара года, пытаецца пра побытавыя рэчы ў сяброў, якія ўжо адслужылі ў войску. Перажывае толькі з-за таго, што абстаноўка рэзка памяняецца. Аднак, як пераканаены юнак, да ўсяго прызвычайваешся.

Весткі з войскаў

У ЗВЫЧАЙНЫМ РЭЖЫМЕ

Карэспандэнты «Звязды» пабывалі ў вайсковай часці і паглядзелі, як нясуць службу будучыя артылерысты

На днях адно з найстарэйшых воінскіх злучэнняў краіны — 120-я асобная гвардзейская механізаваная брыгада — адзначыла 80-гадовы юбілей. Працягваючы традыцыі сваіх папярэднікаў, вайскоўцы 120-й з годнасцю нясуць службу па абароне Айчыны: авалодваюць сучаснымі ўзорамі ўзбраення і тэхнікі, на высокім узроўні дэманструюць прафесійнае майстэрства падчас мерапрыемстваў баявой падрыхтоўкі і буйных вучэнняў.

Гвардыі падпалкоўнік Антон ЧАРАМНЫХ.

У няпростых умовах бягучай ваенна-палітычнай абстаноўкі ваеннаслужачыя брыгады выконваюць задачы і па ўзмацненні аховы ўчасткаў Дзяржаўнай граніцы краіны. Аднак гэта абсалютна не значыць, што тэрыторыя вайсковай часці апусцела. Злучэнне функцыянуе ў звычайным рэжыме, выконвае свае штодзённыя задачы. У гэтым пераканаліся і карэспандэнты «Звязды», якія нядаўна наведалі знакамітую воінскую часць.

Ідуць служыць па кантракце

У склад 120-й механізаванай брыгады ўваходзіць 310-я група артылерыі. Гэта абсалютна самастойнае воінскае падраздзяленне: са сваім штабам, паркам баявой тэхнікі, ваеннаслужачымі тэрміновай службы, якія тут атрымліваюць ваенна-ўліковую спецыяльнасць «артылерыст».

— Служыць да нас ідуць з ахвотай, — паведаміў **намеснік камандзіра 310-й групы артылерыі па ідэалагічнай рабоце гвардыі падпалкоўнік Антон ЧАРАМНЫХ.** — Аднак аднаго жадання мала. Каб быць артылерыстам, неабходны матэматычны склад розуму. Невыпадкова да нас трапляюць маладыя людзі з сярэдняй спецыяльнай і вышэйшай адукацыяй. Шмат жадаючых служыць па кантракце. Прычым многія прызыўнікі выкарыстоўваюць сваё права адразу замест тэрміновай праходзіць кантрактную службу. І іх абсалютна не палохае, што служыць яны будуць не год-паўтара, як звычайна, а мінімум — два.

Перавага кантрактнай службы ў тым, што ваеннаслужачы атрымлівае паўнавартасны заробак, пакідае тэрыторыю воінскай часці пасля выканання прафесійных абавязкаў. Зразумела, пэўныя абмежаванні таксама ёсць, але іх не столькі, колькі ў ваеннаслужачых тэрміновай службы. У любым выпадку, у кожнага грамадзяніна ёсць права выбару.

Зваротная сувязь з бацькамі

Сёння вайскоўцы групы артылерыі нясуць службу ў звычайным рэжыме. Яны выконваюць свае службовыя задачы ў адпаведнасці з раскладам заняткаў. Чатыры дні на тыдзень у іх вучэбныя дні. Асаблівая ўвага ў воінскім падраздзяленні ўдзяляецца агульнавайсковай падрыхтоўцы. Па пятніцах, як правіла, у ваеннаслужачых паркавы дзень — займаюцца абслугоўваннем узбраення і ваеннай тэхнікі, чысцяць зброю. Па суботах звычайна наводзіцца парадак як у размяшчэнні, так і на тэрыторыі падраздзялення. У нядзелю ў артылерыстаў — выхадны дзень. Для іх арганізоўваюцца спартыўна-масавыя мерапрыемствы, культурныя праграмы: экскурсіі, канцэрты, кінапрагляды. Па жаданні вайскоўцы могуць пайсці ў дзённае звальненне. Многія сустракаюцца са сваякамі і сябрамі тут жа, на тэрыторыі злучэння.

Як расказаў Антон Чарамных, нягледзячы на ваенна-палітычную абстаноўку ў суседняй дзяржаве, а таксама фэйкі, звязаныя з падзеямі ва Украіне, сітуацыя ў воінскім злучэнні спакойная. «Асаблівай трывогі з боку бацькоў ваеннаслужачых не заўважаецца, — адзначыў прадстаўнік вайсковай часці. — Як і раней, яны маюць магчымасць прыехаць да нас і ўбачыцца са сваімі сынамі. Акрамя таго, кожны дзень яны трымаюць сувязь па тэлефоне. Часта мы нават нагадваем салдатам, каб патэлефанавалі дахаты. Я асабіста прашу патэлефанаваць у першую чаргу мамам, каб яны не хваляваліся».

Знаходзяцца бацькі на сувязі і з камандзірамі падраздзяленняў, дзе служаць іх сыны. У сацыяльнай сетцы створана спецыяльная суполка, у якой яны абмяркоўваюць канкрэтныя сітуацыі, непасрэдна могуць задаць пытанне прадстаўнікам воінскай часці. «Гэта значна аблягчае работу з бацькамі, — адзначае Антон Чарамных. — Усё, што звязана з іх дзецьмі, можна вырашыць непасрэдна, а не шукаць спосаб, як выйсці на камандзіра падраздзялення. Дзякуючы такой зваротнай сувязі бацькі сталі менш тэлефанаваць на «гарачыя лініі».

Пакаленне, вартае папярэднікаў

Спакойны мікраклімат і ў калектыве ваеннаслужачых тэрміновай службы. «Я не сказаў бы, што міжнародная абстаноўка пэўным чынам на іх адбіваецца, — заўважае намеснік камандзіра па ідэалагічнай рабоце. — Магчыма, унутры яны перажываюць, але ва ўсякім разе не паказваюць гэтага. Такіх ваеннаслужачых, якія б панікавалі, дакладна няма. У гэтым кірунку пастаянна працуюць афіцэры: кожны на сваім узроўні расказвае аб ваенна-палітычнай абстаноўцы, тлумачыць дэталі».

Уладзіслаў Сямёнаў служыць у 120-й брыгадзе з лістапада 2020 года. Неўзабаве — доўгачаканы дэмбель. Юнак прызнаецца, што служба прайшла хутка. Цяжэй за ўсё, па яго словах, было ў першы перыяд, калі знаходзіўся ў «вучэбцы» ў Печах.

Малады чалавек — мінчанін. Але нягледзячы на тое, што служыць зусім побач з домам, там за

перыяд службы ён быў усяго некалькі разоў. Дысцыпліну, як той казаў, нікто не адмяняў.

— Армія навучыла мяне быць больш адказным, смелым, упэўненым у сабе, — лічыць салдат тэрміновай службы. — Цяжкасці, праз якія тут праходзіш, толькі загартоўваюць. Вядома, складаней за ўсё было прыстасавацца да распарадку дня. Падтрымлівалі бацькі, сябры, якія прыязджалі па нядзелях. Хоць без гэтага, на мой погляд, можна абысціся. Апошнім часам я кажу бацькам, каб не ехалі: яны хочуць парадаваць мяне нечым смачненькім, а ў часці нас і так вельмі добра кормяць.

Ваеннаслужачы Віталь Смаляк успрымае службу ў арміі як яшчэ адзін жыццёвы ўрок, праз які павінен прайсці кожны мужчына. «Пайсці ў армію патрэбна як мінімум для таго, каб даведацца, хто ты на самай справе і на што здольны, — гаворыць малады чалавек. — Нават калі ў будучыні табе не спатрэбіцца тая ваенна-ўліковая спецыяльнасць, якую ты атрымаў у войску, гэты вопыт будзе вельмі карысны ў розных жыццёвых сітуацыях».

Віталь ганарыцца, што служыць ва Узброеных Сілах. Асабліва для яго гэта важна з той прычыны, што ў гады Вялікай Айчыннай вайны ў шэрагах абаронцаў Радзімы быў яго родны дзед — таксама артылерыст. Малады чалавек сціпла расказвае, што яго дзед, удзельнік баявых дзеянняў, узнагароджаны медалём.

Ды якім! Медаль «За адвагу» сярод радавога складу лічыўся найбольш ганаровай узнагародай.

«Усё, што звязана з іх дзецьмі, бацькі могуць вырашыць непасрэдна з камандзірам падраздзялення. Дзякуючы такой зваротнай сувязі бацькі сталі менш тэлефанаваць на «гарачыя лініі».

Дзядуля вайскоўца тэрміновай службы, Уладзімір Архіпавіч Смаляк, як і многія прадстаўнікі таго пакалення пераможцаў, не любіў расказваць пра вайну. Тым больш, ён ніколі не хваліўся сваімі подзвігамі. Добра, што дакументы, якія захоўваюцца ў Цэнтральным архіве Міністэрства абароны Расійскай Федэрацыі, дазваляюць узнавіць рэальныя падзеі. «7 жніўня 1944 года ў раёне вёскі Апенышы, ноччу, яфрэйтар Смаляк суправаджаў аўтамашыну з боепрыпасамі, — апісваецца ў дакументах подзвіг Уладзіміра Смаляка. — Ад скінутай самалётам праціўніка бомбы на аўтамашыне ўзнік пажар. Яфрэйтар Смаляк, ігнаруючы небяспеку, спыніў аўтамашыну і ліквідаваў пажар, які ўзнік. Яфрэйтар Смаляк з прычыны неўкамплектаванасці асабовым складам узвода боехарчавання, не лічачыся са стомленасцю, самаахвярна працуе па падвозе боепрыпасаў у любых умовах баявой абстаноўкі».

Яшчэ раз удалося пераканацца ў тым, што сярод маладога пакалення абаронцаў Айчыны нямала тых, хто ведае сваю гісторыю, а таму свята шануе традыцыі сваіх продкаў, закладзеныя ў мінулым стагоддзі.

Фота Лізаветы ГОЛАД.

Матэрыялы выпуску падрыхтавала Вераніка КАНЮТА.

ЗАМЕСТ ЭПІГРАФА:

...«Звязду» выпісваю заўсёды,
Прывык з паштовай скрынкі браць.
Яна — штодзённаю нагодай
На роднай мове пачытаць
Аб тым, што дзеецца на свеце...
Перажываю — з-за ўсяго...
Ці не загіне ў газеце
Любімы конкурс «Хто каго?»

Іван Астроўскі, г. Мінск.

«ЯШЧЭ ПАРУ ГОД НАЗАД БЫЎ У МАР'І ЗААСАД...»

...Людзі праўду кажуць: адзін крок, не больш, ад любові да — мякка кажучы — яе адсутнасці, ад здароўя да хваробы, ад жыцця...

Не будзем працягваць (ва ўсякім разе, тут і цяпер). У адваротным напрамку «шлях» таксама пракладваць не будзем, бо яго, здараецца, проста няма. Заўважым хіба, як шмат апошнім часам змянілася, прычым настолькі, што новы агляд лістоў можна пачаць... з канца.

Такім чынам на пазамінулым конкурсным здымку (гл. «Звязда» 25.01. 22 г.) быў агромісты кузаў новага МАЗа, побач з ім — хай невялікі, але ж натоўп (магчыма, турыстаў), аднаго з якіх загнала ўверх — на кола машыны.

Які нячысцік тое зрабіў і з якою мэтай, — здагадак (яны ж — подпісы да здымка) было ў пошце нямала. Што, можа, цікава, асобных з аўтараў ці не зрок падвёў: «слана» (то-бок верхалаза) на пазамінулым, здымку яны не заўважылі. Не зразумелі, на жаль, і хто на мінулым. Добра, што **спадар Валерый Гаўрыш з Чавусаў** размову дзяцей падслухаў:

Таня кажа: «Тут авечка...
Дзед іх пасвіў каля рэчкі».
— Не і не! — прызнаў
Сярога. —
Тут казёл — глядзі на рогі!
— Барады няма... Баран. —
Думку выказаў Раман.
Хай «Звязда» рассудзіць
спрэчку:
Тут баран? Казёл? Авечка?

Усё заблытана, але...

«Новы конкурсны здымак, — піша **спадарыня Валянціна Гудачкова з Жыткавіч,** — мы разглядалі разам з сяброўкай, і яна ўспомніла, што некалі ў модзе былі вучэбна-вытворчыя камбінаты, што яны давалі дзецям азы нескладаных прафесій... Адна дзяўчынка, напрыклад, вучылася там на даярку... Разоў колькі ўжо на занятк з'ездзіла — малодшы брат і цікавіцца: «Ну як? Ты пазнаёмілася з каровай?». Тое ж самае мы ўбачылі на здымку:

На падворак госцік ломіцца
Ў кучаравенькім манто.
Рожкі — супер!
— Пазнаёмімся?
Я — Маруся, а ты — хто?»

Гэта — пакуль — загадка, бо (з тога ж канверта):

Свет жывёл такі
стракаты...
Шмат мы ведаем рагатых:
Навіна ў грамадзе:
Бараном — казёл ідзе.
Клікаць як? Ды невядома:
Не паказваў ён дыплома.

Хоць, напэўна ж, мог, бо (на твары напісана — **спадар Сабалеўскі з Узды** прачытаў):

Ён з дыпломам,
ён з мандатам,
Непрыступны і сярдзіты,
Сам рагаты, барадаты —
Нібы з золата адліты.
Як васпана даглядаюць
(Нагуляў на пядзю здор)...
За ўсё гэта — не пушчае
П'янчукоў да бабы ў двор.

Трэба разумець, ахоўнікам працуе (ці падпрацоўвае?). І ў багатай, працавітай жанчыны, думкі якой прачытала **спадарыня Аляхновіч са Слуцка:**

«Як жа добра, што вясна! —
Цешыцца Адарка. —
Не глядзіце, што адна, —
Маю гаспадарку:
Куры, гусі, важны кот
І каза Маруся...
Нехта ломіцца ў плот?
Хто, — не разбяруся?

І гэта — заўважце — пра Адарку, вяскоўку, гаспадыню... Што тады пра іншых казаць?

Чыстую праўду (з падачы **спадарыні Гудачковай**):

Йшла кабета
звычным шляхам.
Раптам...
Хто ж?
Страшны такі!
Ёй з такога пераляку
Не адкінуць бы канькі!

З правілаў жыцця: цалуй — павольна, уцякай і прабачай — хутка, рондаль ад грэчкі мый адразу... І анекдот: жыццё чалавека дзеліцца на перыяды. У першым ён баіцца монстра, што жыве пад ложкам, потым — не, нават ніколечкі: няхай жыве, нават *на* (?!) ложку, абы за «камуналку» плаціў...

У запісе **спадара Сабалеўскага** — маналог (трэба разумець, адной з плацельшчыц):

...Што каханне —
штука злая,
Вечна кажуць у народзе.
Напаткала вось казла я
(Бач, былі барodкі
ў модзе)...
Колькі год ужо цалую
Не найлепшую з істот.
Ды змірылася, цярплю я,
Бо не выганіш за плот...

Іншымі словамі, усё паводле анекдота: ён есць — я гатую, ён носіць — я мыю, ён раскідвае — я збіраю... І што б я без яго рабіла?

Малюнак з натуры ад **спадара Мікалая Камароўскага з Оршы...**

Зрэшты, не: спачатку — пытанне на засыпку:

Не было раней такога:
Вёска —
вымерла ці спіць?..
Застаецца хоць з казою
Цераз плот пагаманіць.

Пра што? Ну, вядома ж — пра жыццё-быццё, пра жаночае, набалелае:

— Як жывеш, суседка Аза?
— Ды пра што тут
гаварыць?
— Мой казліна спіць,
зараза...
— Мой гультай таксама
спіць.

Карацей — абое рабое, як той казаў. І можа, за шчасце яшчэ, што спяць дома (праверана: калі мужчына перастае штодзень галіцца, мяняць шкарпэткі, прасіць прабачэння, казаць кампліменты і дарыць кветкі, — супакойся, ён твой).

Не ўсім на гэта пашчасціць...

З таго самага канверта, ад **спадара Камароўскага,** дыялог мо тых самых «суседак»:

— Што ў сяле чуваць
з навінаў?
Калі ласка, раскажы.
— Не паверыш,
мой казліна,
Да другой пайшоў казы.
— Мой
не лепшая скаціна —
Хоць стары —
у распусту зноў:
Прыжаніўся, кабяліна!
Маладзейшую знайшоў!

(З дыялогаў мужчын: «У выхадныя з'ездзіў з дачкой у вёску, паказаў дзіцяці казла». — «А гэта навошта?» — «Ды каб ведала, як выглядае, а то ўсё са слоў маці...»

З дыялогаў жанчын: «Да вяселля мой муж быў самым цудоўным хлопцам на свеце!» — «І не кажы! Майго таксама ў загсе падмянілі!»

...Зрэшты, вернемся да нашых бараноў... Казлоў... Ці ўсё ж такі авечак?

Вось якраз да іх і сапраўды трэ было б (прычым — не толькі на паперы), бо авечкі, на думку **спадарыні Любові Чыгрынавай** з Мінска, відаць, найлепшая скацінка: спакойныя, чыстыя, непатрабавальныя. І пры гэтым на многае здольныя. Ва ўсякім разе, яны могуць і адзяваць нас (у натуральнае, цёплае), і абуваць — у такое ж, і кармiць, і нават лячыць... Таму цалкам лагічна, што

Заказаў адзін сусед
Барана праз інтэрнэт,
Каб здаваць таго
ў «арэнду»,
Каб зажыць пасля
на рэнту...
Але ж марам яго «швах»:
Бізнес лопнуў на вачах.
Не датумкаў чалавеча,
Што ніводнай тут
авечкі...

Пра тую ж бяду і радкі ад **спадара Валерыя Гаўрыша:**

Ў цёткі Насты ёсць баран
Па мянушцы Атаман.
Пахаваўшы свайго дзеда,
Наста з ім вядзе «бяседы»:
Ён і чуе, й разумее...
Ды сказаць хіба не ўмее:
Без атары? Атаман?
Не жыццё —
адзін падман.

Але ж ён, паводле **спадарыні Соф'і Атрохавай са Случчыны,** можа скончыцца — па-першае — дабром, па-другое — хутка:

Як заўсёды, рана ранкам
Аглядае жыўнасць Ганка.
Сёння ж — мае навіну,
Можа, нават не адну,
Бо з суседняга падворка
Удавец зайшоў, Ягорка.
Мовіў:
«Досыць нам тужыць,
Можа,
разам будзем жыць?
Удваіх, па-чалавечы...»
Прывядзе ён і авечак.

Даўно б так! Глядзіш — не ўзнікла б падстаў для сумнага (ад **спадара Сабалеўскага**):

На ўсю вёску засталіся
Толькі мы з табой,
сяброўка.
А былі ж, былі калісьці
Школа, ферма
і сталоўка...

Цяпер — трэба разумець — няма? І, на думку **спадарыні Чыгрынавай,** не толькі іх:

Яшчэ пару год назад
Быў у Мар'і заасад (!),
Паглядзець таго звяр'я
Людзі ехалі здаля.
Забяспечвалі прыбытак,
Пагашаліся крэдыты...
Ад кавіду ўсё гора:
У «заасадзе» толькі Бора.

Трэба разумець — баран ці...

Козліка бабця вельмі любіла,
Козліка бражкаю
часта паіла...
Вырас казёл...
З казою здружыўся:
Хутка мутант
у яе нарадзіўся.
Да бабкі прыйшоў
і глядзіць-дакарае:
Ну што ж ты зрабіла,
дурніца старая?
...Падобнае нешта
здараецца й з намі,
Як добрую справу
ды зробім «па п'яні».

Да такой несуцяшальнай высновы прыйшоў **спадар Мікалай Старых** з Гомеля.

Ненашмат весялейшыя назіранні і ў **спадарыні Таццяны Новік** з Клецка. «Подпісы да апошняга здымка склаліся ў мяне адразу, але ж запісала іх ды забылася, — прызнаецца жанчына. — А потым падумала: мо і праўда ў газету пасла**ць**? Спатрэбяцца дык спатрэбяцца, а не — дык не крыўдую: я для звілін размінку зрабіла, радню пасмяшыла і досыць».

Не варта спыняцца на дасягнутым: дзяліцца трэба — дэфіцытнымі па сённяшнім часе думкамі, усмешкамі, успамінамі. Ну згадзіцеся (са **спадарыняй Новік**):

У часы перабудовы
У людзей былі каровы:
Мяса, масла, сырадой —
Малако ішло ракой...
Ды цяпер няма і блізка,
Доім — хіба Васілiску.
Малака дае нямнога,
Але ж цётцы ўсё падмога.

З тога ж канверта, ад **спадарыні Новік:**

Шчасце — козачку даіць!
Шчасце — з ёй пагаманіць:
Пра бяду,
як ёсць, раскажаш, —
Ад душы,
лядзіш, адляжа...

Вельмі слаўная каза:
Супраць? Не!
Заўсёды «за».

А значыць, трэба іх разводзіць, трэба шкадаваць ці не ўсіх, хто ніколі не меў такіх кармільцаў і суразмоўцаў. **Спадар Іван Астроўскі** з Мінска, напрыклад, вельмі шкадуе:

Калі б мне, малому,
«звер» такі папаўся,
Я б на ім, браточкі,
добра пакатаўся!
Выбіраў бы з дужых —
век такія біліся,
І гайсаў бы верхам —
покуль не скарыліся...
Малому —
незнаёмы страх,
Але ж не ездзіў на казлах:
Тады быў іншы трохі час:
Коз —
не трымаў ніхто ў нас.

Казлоў, вядомых сваёй ваяўнічасцю ды ўпартасцю, — атрымліваецца — таксама?

(З назіранняў: на вуліцы ледзь не бойка ідзе. Толькі і чуваць: «Ты казёл!» — «Ад казла тое чую!»... Нейкі дзед, праходзячы міма: «Хлопцы, вы ж, відаць, радня, сваякі? Дык навошта вам гэтая грызня?!»

З заўваг (ці не ад такога ж мудрага дзеда): усе разумныя дружаць між сабой, усе дурныя сварацца).

І нарэшце — завяршальныя акорды ад **спадара Мікалая Касмачэўскага** з Наваполацка:

Мы ў горадзе жывём,
Хлеб ядзім,
кефірчык п'ём...
Да ўсяго — адна загана:
Блытаем казла з баранам.

«Звязда» падраджалася разабрацца? Тады шчырыя прабачэнні ўсім баранам: як падказвае дасведчаны інтэрнэт, на здымку ўсё ж... казёл (падобна — прыдонскай пуховай пароды). Хто пра іх абодвух напісаў найлепшыя радкі, пакажа час. А пакуль — з падказкі чытачоў — найбольш удалыя радкі «пра верхалаза з БелАЗа» *(гл. нумар «Звязды» сёлета за 26 студзеня)* склалі **спадарыні Валянціна Гудачкова з Жыткавіч і Іна Алісевіч з Уздзеншчыны, спадары Мікалай Старых з Гомеля, Віктар Сабалеўскі з Узды, Валерый Гаўрыш з Чавусаў і Мікалай Касмачэўскі з Наваполацка.**

Вось з гэтым, апошнім меркаваннем вялікага чытацкага журы, пагадзілася і журы маленькае (рэдакцыйнае). А значыць, прыз у выглядзе падпіскі на дарагую сэрцам «Звязду» на трэці квартал 2022 года накіроўваецца ў Наваполацк.

Хочацца, каб «родная газета на роднай мове» пяць разоў на тыдзень прыходзіла да вас, тады варыянтаў два: першы — афармляць падпіску, другі — уважліва паглядзець на новы конкурсны здымак, прыдумаць подпіс (можна некалькі, але трапных, дасціпных, кароткіх (пажадана не больш за восем радкоў) і даслаць у рэдакцыю.

Шанц на выйгрыш мае кожны.

Валянціна ДОЎНАР.
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

АД ІХ ЖА: шчырыя прабачэнні тым, чые подпісы на гэты раз не прайшлі строгага конкурснага адбору. Затое ў наступны... Пішыце і — па магчымасці — усміхайцеся. Як пісаў нехта з вялікіх, смех — гэта сонца: яно праганяе зіму з чалавечага твару.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
30 сакавіка 2022 г. № 12 (648)
Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ТЭМА ТЫДНЯ

З ПАШАНАЙ ДА ДАВЕРУ ЛЮДЗЕЙ

Фота БелТА.

Адзіны дзень прыёму грамадзян, які праводзіць Савет Рэспублікі, дапамагае вырашыць праблемы ў розных кутках краіны

ДАПАМОГУ ў вырашэнні праблемных пытанняў знайшлі жыхары з розных куткоў краіны падчас адзінага дня прыёму грамадзян членамі Савета Рэспублікі на Гомельшчыне. Фармат такой работы сенатараў у рэгіёнах застаецца адной з самай эфектыўных практык работы са зваротамі грамадзян.

Падводзячы вынікі адзінага дня прыёму, **Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА,** якая прымала людзей у Светлагорску (аб гэтым «Звязда»падрабязна пісала на мінулым тыдні), адназначна пацвердзіла: падобная практыка павінна працягвацца. «Гэта важна, каб бачыць і чуць нашых людзей, дапамагаць у вырашэнні іх праблем. Работа дае значны эфект. Таксама вельмі карысная і для нас. Многія пытанні, якія агучваюць людзі, разглядаем разам з мясцовымі органамі ўлады на пашыраным пасяджэнні прэзідыума, выкарыстоўваем у сваёй рабоце над законапраектамі», — сказала яна.

Такая работа, на думку Старшыні Савета Рэспублікі, — сур'ёзная падмога для нарматворчай дзейнасці. «У нас працуе экспертны савет, які ацэньвае прапанаваныя новаўвядзенні. Важна, каб пры прыняцці нарматыўных прававых актаў усё было дакладна выверана. Такая задача пастаўлена Прэзідэнтам. Усе рашэнні, якія прымаюцца, павінны быць актуальныя, на карысць дзяржавы і нашага народа», — растлумачыла спікер.

Падчас адзінага дня прыёму людзі ішлі да сенатараў са сваімі праблемамі, пытаннямі і заўвагамі. Карэспандэнт «МС» пацікавілася, як прадстаўнікі заканадаўчай улады працавалі на месцах.

***

Старшыня Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей СІВЕЦ правёў асабісты прыём у Акцябрскім раёне. Сенатару адрасавалі пытанні па абскарджанні судовых рашэнняў, звальненні, долевага будаўніцтва, а таксама заканадаўчага рэгулявання кампенсацыі банкаўскіх укладаў.

Сяргей Сівец падчас прыёму па сутнасці зваротаў даў неабходныя тлумачэнні. Асобныя пытанні былі ўзятыя парламентарыем на асабісты кантроль.

Старшыня Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве таксама правёў сустрэчу з актывам Акцябрскага райвыканкама, дэпутатамі, кіраўнікамі працоўных калектываў і членамі Маладзёжнага савета. Сяргей Сівец засяродзіў увагу на рабоце парламентарыяў у рамках канстытуцыйна-прававой рэформы, заканадаўчай і міжнароднай дзейнасці Савета Рэспублікі, падкрэсліў важнасць і актуальнасць работы са зваротамі грамадзян.

стар. 8

НА ПАРАДКУ ДНЯ

Амаль 60 пагадненняў

рыхтуецца да падпісання на IX Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі

СТАРШЫНЯ Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА сустрэлася з дэлегацыяй Савета Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі па падрыхтоўцы і правядзенні IX Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

Фота БелТА.

Паводле слоў спікера верхняй палаты беларускага парламента, пленуецца, што ў гэтым годзе форум, які традыцыйна праводзяць Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі і Савет Федэральнага сходу Расіі, пройдзе ў вочным фармаце ў канцы чэрвеня ў Гродне. «Нішто не перашкаджае нам яго правесці. Вызначаны дата, месца для пражывання ўдзельнікаў і правядзення секцый, іх тэматыка», — звярнула ўвагу спікер верхняй палаты.

«Акрамя таго, у нас пленуецца яшчэ адно вельмі важнае палітычнае мерапрыемства, якое, спадзяюся, ляжа на душу ўсім і стане традыцыйным, — «Цягнік Перамогі». Гэта падзея будзе інтэгравана ў Форум рэгіёнаў. Дзесяцікласнікі з дзвюх краін разам праедуць па знакавых мясцінах, дзе ішлі баі ў Вялікую Айчынную вайну, беларускіх і расійскіх гарадах. Старт гэтай акцыі будзе дадзены 22 чэрвеня — у значны для нашай краіны дзень», — дадала Наталля Качанава.

«Мы ўсе заўважаем, які беспрэцэдэнтны ціск аказваецца сёння на Беларусь і Расію. Нас гэтым не напалохаць, і пацвярджэннем таму — будучы Форум рэгіёнаў. У гэтым годзе асаблівую актуальнасць набывае развіццё нашага інтэграцыйнага супрацоўніцтва паміж рэгіёнамі дзвюх краін, перад якімі адкрываюцца вялікія магчымасці», — падкрэсліў **старшыня Камітэта Савета Федэрацыі па федэратыўным уладкаванні, рэгіянальнай палітыцы, мясцовым самакіраванні і справах Поўначы Андрэй ШАЎЧЭНКА.**

Так, у найбліжэйшыя месяцы ў Беларусь пленуецца прыезд дэлегацый шэрагу расійскіх рэгіёнаў, у тым ліку з Пензенскай і Варонежскай абласцей. «Вельмі важна да самога форуму правесці дзелавыя сустрэчы, у тым ліку прадпрымальнікаў, для якіх гэта дасць новы штуршок да развіцця», — расказаў Андрэй Шаўчэнка.

«Пленуецца вялікая колькасць удзельнікаў — каля 250 з кожнага боку. Акрамя таго, форум не закрыты для ўдзелу любога бізнесу. У нас будзе шэсць тэматычных секцый, якія цесна інтэграваны ў 28 саюзных праграм, прынятых кіраўнікамі дзяржаў. Ва ўмовах кашчунскай санкцыйнай палітыкі калектыўнага Захаду і ЗША мы можам зрабіць сур'ёзны крок у галіне імпартазамяшчэння, аб'яднаўшы намаганні. Так, будуць узнімацца пытанні, звязаныя з прамысловасцю, аграпрамысловым сектарам, развіццём сферы адукацыі, навацыямі і інвестыцыямі. На сёння ў нас у прапрацоўцы на падпісанне амаль 60 пагадненняў паміж рэгіёнамі», — дадаў старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Міхаіл Русы.

У гэтым годзе тэма IX Форуму рэгіёнаў — «Роля міжрэгіянальнага супрацоўніцтва ў паглыбленні інтэграцыйных працэсаў у рамках Саюзнай дзяржавы».

Наталля КАЧАНАВА:

«МНОГАЕ ЎЖО ЗРОБЛЕНА, АЛЕ ЯШЧЭ БОЛЬШ ТРЭБА ЗРАБІЦЬ»

СТАРШЫНЯ Савета Рэспублікі Наталля Качанава ўзяла ўдзел ва ўрачыстым пасяджэнні Савета Міжпарламенцкай асамблеі дзяржаў — удзельніц Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Мерапрыемства, прысвечанае 30-годдзю арганізацыі, прайшло ў Алматы.

«Гэта сапраўды знакавая дата ў развіцці міждзяржаўнага супрацоўніцтва і парламентарызму, — сказала Наталля Качанава. — Да гэтага часу балюча ўспамінаць, як пасля развалу Савецкага Саюза кожная краіна засталася сам-насам з сабой, а мільёны людзей, якія страцілі любімую Радзіму, былі ў стане разгубленасці і адчаю, перажываючы гэтыя падзеі як асабістую трагедыю. Як паказала жыццё, гэта была найбуйнейшая геапалітычная катастрофа XX стагоддзя. Толькі мудрае рашэнне кіраўнікоў былых саюзных рэспублік аб запуску аб'яднальных працэсаў дало нам магчымасць не адарвацца адно ад аднаго, зберагчы духоўную блізкасць і, самае галоўнае, — пакінуць шанц на будучыню».

Наталля Качанава заўважыла, што Садружнасць Незалежных Дзяржаў і яе парламенцкае вымярэнне — Міжпарламенцкая асамблея — прынялі на сябе важную цывілізацыйную місію: з'яднанне народаў постсавецкай прасторы адзінствам волі, адзінствам думкі і непахісным маральна-палітычным адзінствам. «Адчуваць адно аднаго не толькі розумам, але і сэрцам — гэта аснова нашага шматграннага доўгатэрміновага супрацоўніцтва. Як справядліва адзначыў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь: толькі аб'яднаўшы намаганні і павысіўшы ролю Садружнасці як рэгіянальнага гульца, мы зможам паспяхова процістаяць усім выклікам і пагрозам» — дадала Старшыня Савета Рэспублікі.

Увабраць у сябе ўсё найлепшае

Наталля Качанава звярнула ўвагу, што сёння Міжпарламенцкая асамблея СНД па праве карыстаецца рэпутацыяй аўтарытэтнай міжнароднай платформы, дзе кожная краіна-ўдзельніца можа данесці сваю пазіцыю, і яе голас будзе пачуты. «Адна з ключавых задач Міжпарламенцкай асамблеі — збліжэнне прававых сістэм дзяржаў — удзельніц Садружнасці і стварэнне ўмоў для ўсебаковай інтэграцыі на аснове мадэльных заканадаўчых актаў і рэкамендацый, што прымаюцца. На гэтым этапе адносіны постсавецкіх незалежных дзяржаў патрабуюць агульных і ўзгодненых падыходаў у мэтах умацавання міжнароднай бяспекі і фарміравання прававых асноў агульнай эканамічнай прасторы СНД», — сказала яна.

Наталля Качанава прывяла канкрэтныя прыклады. На сёння прынята каля 600 мадэльных законаў і іншых актаў. Пастаянны маніторынг пацвярджае запатрабаванасць гэтых дакументаў у прававых сістэмах дзяржаў — удзельніц СНД: нормы больш як 70 працэнтаў з іх былі імплементаваны ў заканадаўства краін, а яшчэ каля 10 працэнтаў змяшчае палажэнні, якія супадаюць з нацыянальнымі законамі.

Паводле яе слоў, дзейнасць Міжпарламенцкай асамблеі не абмяжоўваецца заканатворчасцю і пратакольнымі мерапрыемствамі парламенцкіх дэлегацый. Многія ініцыятывы Асамблеі, уключаючы Пецярбургскі эканамічны форум, Неўскі міжнародны экалагічны кангрэс, форум «Дзеці Садружнасці», Еўразійскі жаночы форум, перараслі ў паўнавартасныя інтэрнацыянальныя рухі. Наталля Качанава ўпэўненая: гэта сведчыць аб тым, што патэнцыял арганізацыі ў вырашэнні глабальных праблем чалавецтва выступае сілай, якая кансалідуе і можа пераадольваць любыя існуючыя бар'еры паміж прадстаўнікамі розных рэгіёнаў і кантынентаў.

Адкрываецца новая эпоха магчымасцяў

«Супрацоўніцтва нашых парламенцкіх дэлегацый у МПА СНД можа быць прыкладам для парламентарыяў усяго свету, як выбудоўваць культурны дыялог на прынцыпах узаемнага даверу, павагі і суверэнай роўнасці, чаго так не хапае ў сучасным свеце, які хутка змяняецца», — канстатавала Наталля Качанава.

Асабліва гэта актуальна сёння, у час, калі, па словах Наталлі Качанавай, мы, магчыма, перажываем самае сур'ёзнае спаборніцтва — за адзінства брацкіх народаў. «На жаль, цяпер спробы пасеяць варожасць і нянавісць паміж нашымі краінамі кратна ўзмацняюцца. Нас спрабуюць запалохаць, прымусіць забыць сваё мінулае, адрачыся адно ад аднаго. Адным словам, падарваць веру ў тое, што мы — народы адной геапалітычнай прасторы і агульнага лёсу», — заявіла яна.

Спікер заўважыла, што ўсіх паасобку спрабуюць вымотваць выпрабаваннямі на трываласць. Прычым далей лягчэй і прасцей не будзе. Таму ў цяперашніх рэаліях Міжпарламенцкая асамблея набывае асаблівыя ролю, статус і значэнне. «Нам ёсць за што змагацца. Многае ўжо зроблена, але яшчэ больш трэба зрабіць. Для ўсіх нас адкрываецца новая эпоха магчымасцяў. Перакананая, што мы і надалей будзем прымаць разумныя, сапраўды важныя і патрэбныя нашым народам рашэнні, а кожная краіна-ўдзельніца — самы актыўны і непасрэдны ўдзел у іх рэалізацыі на карысць агульнага развіцця і росквіту. Разам мы зробім усё магчымае, каб адрадзіць дух згоды не толькі на прасторы Садружнасці Незалежных Дзяржаў, але і ва ўсім свеце. Гэта ў нашых сілах», — канстатавала Наталля Качанава.

Яна падкрэсліла, што ўклад Міжпарламенцкай асамблеі ў развіццё інтэграцыйнага ўзаемадзеяння — гэта, несумненна, агульны здабытак суверэнных дзяржаў — удзельніц Садружнасці. Старшыня Савета Рэспублікі выказала ўпэўненасць, што юбілейнае пасяджэнне МПА СНД дасць магчымасць намеціць новыя стратэгічныя напрамкі міжпарламенцкага супрацоўніцтва, а таксама паслужыць далейшаму ўмацаванню аўтарытэту арганізацыі. «І ў завяршэнне ад імя парламенцкай дэлегацыі Рэспублікі Беларусь хачу сказаць: мы — разам. Дружба і братэрства нашых народаў вытрымаюць любыя самыя суровыя выпрабаванні», — дадала яна.

Наталля Качанава таксама абвясціла прывітанне Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі ўдзельнікам пасяджэння Савета Міжпарламенцкай асамблеі дзяржаў — удзельніц СНД да 30-годдзя асамблеі ў Алматы.

Валерыя СЦЯЦКО.

З ПАШАНАЙ ДА ДАВЕРУ ЛЮДЗЕЙ

***

— Падчас правядзення асабістых прыёмаў важна пачуць кожнага чалавека з яго праблемамі і прапановамі. Бо любы заяўнік, калі звяртаецца па дапамогу, верыць у здольнасць органаў улады паглыбіцца ў сітуацыю, прыслухацца да яго праблемы і папярэдзіць адзначаныя недахопы. Менавіта таму вельмі важна не проста шанаваць такі давер, а ўсяляк і паўсюдна ўмацоўваць яго, — важнымі прынцыпамі ў рабоце з людзьмі на ўсіх узроўнях падзяліўся **Віктар ЛІСКОВІЧ, старшыня Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці.** Ён правёў асабісты прыём у Рэчыцы.

Да ўдзелу ў прыёме сенатара далучыліся дэпутаты райсавета, адказныя супрацоўнікі райвыканкама і прадстаўнікі Рэчыцкага Маладзёжнага парламента.

Віктар Лісковіч выслухаў заяўнікаў і адказаў на хвалюючыя пытанні. Асобныя звароты, адрасаваныя сенатару падчас прыёму, датычыліся заканадаўчага ўрэгулявання на міждзяржаўным узроўні сферы пенсійнага забеспячэння, унясення змяненняў у Адзіны тарыфна-кваліфікацыйны даведнік спецыяльнасцяў.

***

Больш за 30 жыхароў Гомеля і Гомельскага раёна звярнулася па параду і дапамогу ў вырашэнні

праблемных пытанняў да **Таццяны РУНЕЦ.** Адзіны дзень прыёму грамадзян членамі Савета Рэспублікі ў Гомельскай вобласці **старшыня Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах** правяла ў Гомельскім гарвыканкаме. На прыём былі запрошаны кіраўнікі адміністрацый горада і раёна, а таксама профільныя спецыялісты.

Частка зваротаў, адрасаваных Таццяне Рунец, датычылася сітуацый па судовых рашэннях, прэтэнзій да суседзяў, нязгоды з памерам налічаных пенсій. Закраналіся і традыцыйныя тэмы, якія хвалююць жыхароў, — рамонт дарог, добраўпарадкаванне тэрыторый, рэканструкцыя жылых дамоў, выдзяленне жылля шматдзетным сем'ям, якасць аказання медыцынскай дапамогі. Акрамя таго, паступілі да грамадзян і прапановы па ўдасканаленні заканадаўства.

— Калі нават чалавек раней неаднаразова звяртаўся ў розныя ведамствы і інстанцыі, мы будзем разглядаць яго пытанне на нарадзе, збіраць рабочыя групы, камісіі, — адзначыла Таццяна Рунец. — Важна комплексна вывучыць праблему і па магчымасці вырашыць яе. Бываюць выпадкі, калі грамадзянін абышоў усе інстанцыі, і вынесена рашэнне суда — тут важна разумець, што мы не можам яго адмяніць. Але калі ёсць шанц дапамагчы чалавеку, мы ім скарыстаемся.

***

Некалькі зваротаў, якія паступілі падчас адзінага дня прыёму грамадзян членамі Савета Рэспублікі да сенатара **Алы СМАЛЯК,** было вырашана станоўча яшчэ да пачатку прыёму. Парламентарый правяла асабісты прыём грамадзян і прамую тэлефонную лінію ў Лоеўскім райвыканкаме. Жыхары рэгіёна адрасавалі пытанні захавання ўнікальнай прыроды Лоеўскага краю, аказання дапамогі бежанцам з Украіны. На прамую лінію таксама звярнуліся жыхары Хойніцкага раёна, якія падзякавалі Але Смаляк за аператыўнае вырашэнне пытання водазабеспячэння.

***

Сенатар **Аляксей НЯВЕРАЎ** разбіраўся ў сітуацыі па адным са зваротаў з выездам на месца. Так, пасля правядзення прыёму ў Рагачоўскім райвыканкаме член Савета Рэспублікі, старшыня Гомельскага абласнога аб'яднання прафсаюзаў наведаў раённую спецыялізаваную дзіцяча-юнацкую школу алімпійскага рэзерву № 2 імя Гарбачова. Парламентарый азнаёміўся з работай басейна і ўмовамі, створанымі для яго наведвальнікаў.

— Некаторыя хвалюючыя для жыхароў рэгіёна пытанні ўдаецца вырашыць шляхам тлумачэння нормаў дзеючага заканадаўства, аднак частка з іх патрабуе разгляду і вырашэння ў цесным узаемадзеянні з мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі ўлады, — падзяліўся досведам работы з людзьмі на месцах Аляксей Няверaў.

Усе звароты, па якіх не ўдалося знайсці рашэнне непасрэдна падчас прыёму, парламентарый узяў на асабісты кантроль.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

ВАЙНА ПАД СТРЭХАМІ

НЯЎЛІЧАНЫЯ ЖЫЦЦІ

Сенатар з Магілёва Алег ДЗЯЧЭНКА дапоўніў базу звестак пра ахвяр генацыду па Магілёўскім раёне

ЛЕТАСЬ, калі ў краіне пачалася маштабная работа па даследаванні тэмы генацыду, Алег Дзячэнка не застаўся ўбаку. Прарэктар па вучэбнай рабоце МДУ імя А. Куляшова, гісторык па адукацыі, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры, навуцы і сацыяльным развіцці Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, ён і раней назапашваў матэрыял пра злачынствы нацыстаў. Але менавіта мінулы год даў штуршок. На прыкладзе вёсак Магілёўскага раёна ён паказаў, што гэта пытанне сапраўды не цалкам вывучана. Тут, дарэчы, знаходзіцца і яго малая радзіма — вёска Куты. А што можа быць цікавей для гісторыка, чым родныя мясціны? Шукаў звесткі па архівах, электронных базах, на мясцовых могілках. Атрымалася ўстанавіць дзесяць, раней не ўлічаных прозвішчаў ахвяр генацыду.

Чорны лёс вёсак Закуцце і Куты

На гэтую тэму лепш размаўляць не ў кабінеце. І мы з сенатарам адправіліся па тых вёсках, дзе вайна пакінула свае чорныя сляды. Тут шмат воінскіх пахаванняў, дзе на гранітных плітах дробным почыркам напісаны сотні прозвішчаў. А колькі іх насамрэч, нават цяжка падлічыць. Зараз, калі пытанне генацыду вывучаецца больш дасканала і змястоўна, усплываюць дзясяткі новых імёнаў.

— Летась я пачаў працаваць у архіве ЗАГСа Магілёўскага раёна і падняў карткі па 1942-1943 гадах, — расказвае Алег Дзячэнка. — Ёсць таксама банк даных, які створаны Нацыянальным архівам Рэспублікі Беларусь па пасляваенных дакументах, выніках работы

Уладзімір ЦІТОЎ зацікавіўся лёсам продкаў ужо на пенсіі.

спецыяльных ваенных камісій, і спісы вёсак, якія былі спалены, але звесткі там не заўсёды поўныя. Напрыклад, па вёсцы Закуцце згадваецца, што немцы забілі тут двух чалавек, а я па метрычных запісах і картках знайшоў яшчэ 10. Прагледзячы іх, звярнуў увагу на надпісы: спалены немцамі. Няўлічанымі аказаліся дзеці і дарослыя некалькіх сямей ва ўзросце ад 4 да 60 гадоў.

Закуцце была невялічкая вёска, усяго 11-12 двароў, пасля вайны яна так і не адрадзілася. Тыя, хто цудам ацалеў, аселі ў іншых вёсках або перабраліся ў горад. «Як сведчаць гістарычныя звесткі, немцы спалілі гэтую вёску, бо яна знаходзілася на мяжы некалькіх партызанскіх зон, — кажа Алег Дзячэнка. — На жаль, імёны ваенных злачынцаў, якія зрабілі сваю чорную справу, невядомыя».

З-за высноваго бездарожжа дабрацца да месца, дзе да ліпеня 1943-га знаходзілася вёска Закуцце, на жаль, не атрымалася. Сёння там нічога, акрамя грамадзянскіх могілак, дзе ляжаць у тым ліку і нявінныя ахвяры фашыстаў, няма. Затое па могілках вёскі Куты, ад якой да колішняга Закуцця менш як кіламетр, прайшліся. Тут таксама пахаваныя ахвяры акупантаў.

— Яны згадваюцца ў кнізе «Памяць», але прывязкі да мясцовасці, дзе пахаваныя, не было, — кажа гісторык. — Я гэтыя магілы знайшоў. Засталося ўстанавіць памятныя шыльды.

Адзін з тых, каго расстралялі ў 1942-м годзе немцы, — старшыня калгаса «Сталінскі прызыў» Карней Лянькоў, 1902 года нараджэння. Суразмоўца расказвае, што ў 30-я гады, калі пачалася калектывізацыя, ён быў рэпрэсаваны, але яго не саслалі ў Сібір. Знайшліся дакументы, дзе напісана, што ў 1935 годзе Карней Лянькоў быў народным засядацелем у судзе. А ў 1942-м яго і яшчэ некалькіх жыхароў вёскі Куты расстралялі фашысты. Частку інфармацыі сенатар атрымаў ад сваякоў, частку знайшоў у архіўных дакументах. Доўгая, карпатлівая праца, але важна. Без гэтага наша памяць не будзе поўнай.

— Калі падымаеш такі матэрыял, гэта дае імпульс для далейшых даследаванняў — пашырэнню, паглыбленню матэрыялу, — кажа суразмоўца. — Як было з вёскай

Дошка памяці, якую зрабілі ў Вендаражскай школе.

Закуцце. Згадка пра вёску ёсць, а дзе ж людзі? Пачынаеш падымаць, шукаць і выпадкова знаходзіш.

Могілкі вёсак Закуцце і Куты Алег Дзячэнка ведае так, што можа экскурсіі вадзіць з заплюшчанымі вачыма.

— Вось цікавае пахаванне, — звяртае ўвагу мой гід. — Абодва мужчыны загінулі ў адзін дзень у 1942 годзе, іх немцы расстралялі, але пра Івана Ганакова ёсць інфармацыя ў кнізе «Памяць», а Ісак Камінскі нават не згадваецца.

На могілках шмат невядомых пахаванняў, але сенатар можа распавесці пра многія з іх. Нешта яму расказала мясцовае насельніцтва, нешта супаставіў з архіўнымі фактамі і зрабіў высновы.

— Вось тут пахаваны Цімафей Патапавіч Медзякоў, — паказвае ён на магілу, дзе няма не тое што імя або прозвішча, але нават і крыжа. Кавалачак зямлі, абкладзены каменем. — Мне яго ўнук паказаў, а ўнуку — яго маці. Дзед быў настаўнікам, расстраляны за сувязь з партызанамі. Унук збіраецца помнік яму паставіць.

— Праблема, што старыя сышлі ўжо з жыцця, а разам з імі — і карысная інфармацыя, — перажывае суразмоўца. — Вярнуцца б сюды ў 80-я — мы б усё аднавілі. Калі знаходжу чалавека, які нешта можа расказаць, адразу ж вязу яго сюды. Але часцей даныя знаходжу ў архівах або на сайтах накшталт «Памяць народа», дзе ёсць узнагародныя дакументы або даныя аб удзеле земляка ў Вялікай Айчыннай вайне. Нават месцы пахаванняў згадваюцца. У Нацыянальным гістарычным архіве па метрычных кнігах вызначаў радавыя сувязі. Паступова карцінка, як пазлы, складвалася. Работа вельмі карпатлівая. Але адчуваю, што мне быццам нешта дапамагае. У 2019-м, калі я толькі пачаў усім гэтым займацца, мяне абралі ў Савет Рэспублікі ад Чавускага і Магілёўскага раёнаў. Гэта якраз тыя тэрыторыі, якія мне цікавыя як гісторыку. З таго часу пакрысе вяртаю з небыцця людзей, і яны нібыта пачынаюць жыць новым жыццём.

Алег ДЗЯЧЭНКА вяртае ахвярам генацыду імёны.

Гэта трэба жывым

Нехта скажа: каму сёння патрэбна гэтая інфармацыя? Ужо і дзяцей тых, хто загінуў ад рук фашыстаў, амаль няма. А ўнукам-праўнукам гэта, мабыць, нецікава. Але Алег Дзячэнка можа прывесці іншыя прыклады. Унук партызана Івана Фёдаравіча Свіршчава быў вельмі ўдзячны за звесткі пра сваіх дзеда і прадзеда. Прычым Алег Дзячэнка сам выйшаў на яго.

— У вёсцы не знайшлося нікога, хто змог бы мне расказаць пра Івана Свіршчава, на магіле якога знаходзіцца вялікі помнік, — расказвае суразмоўца. — На базе сайта «Памяць народа» я ўстанавіў, што Іван Фёдаравіч быў партызанам, загінуў 6 мая 1944 года і быў пахаваны тут. А яго бацька Фёдар Восіпавіч у тым жа годзе памёр ад тыфу. Калі размаўляў з унукам, ён прызнаўся, што нічога не ведаў пра гэта, і для яго гэтыя звесткі вельмі каштоўныя...

Сярод тых, каму дапамог Алег Дзячэнка, і жыхар вёскі Дубінка Магілёўскага раёна Уладзімір Цітоў. Мужчына знайшоў дзеда па матулінай лініі, які лічыўся зніклым без вестак. Аказалася, што ён ваяваў у партызанскім атрадзе Асмана Касаева і загінуў. Пахаваны ў брацкай магіле на тэрыторыі Бялыніцкага раёна. Нядаўна Уладзімір Мікалаевіч з'ездзіў туды, каб ушанаваць яго памяць. Кажа, што, калі б не Алег Дзячэнка і Віктар Пінчук, старшыня Савета ветэранаў Магілёўскага раёна, яго дзед і далей бы лічыўся зніклым без звестак.

Наогул, вайна моцна апаліла сям'ю Уладзіміра Цітова. У вёсцы Дубінка падчас карніцкай аперацыі ў 1943-м годзе загінула яго бабуля па бацькоўскай лініі — Сцепаніда Цітова. Яе прозвішча ёсць на гранітных дошках гэтага мемарыяла. Цудам пазбеглі гэтай долі маці вяскоўца і яго бабуля па мацярынскай лініі. Цяпер ён аднаўляе бацькавы дакументы, які ў гады вайны быў у партызанах, а потым ваяваў на фронце. З вайны вярнуўся з ордэнам Вялікай Айчыннай вайны, медалямі «За адвагу» і «За Перамогу над Германіяй». Пасля вайны працаваў у калгасе брыгадзірам.

На могілках шмат абязлічаных пахаванняў.

Уладзімір Цітоў лічыць, што павінна быць ушанаваная памяць не толькі тых, хто загінуў падчас вайны, але і тых, хто ваяваў, застаўся жывы і аднаўляў савецкую гаспадарку. І ў гэтым яго падтрымлівае Алег Дзячэнка. Зараз вырашаецца пытанне, як гэта зрабіць. Тое, што меркаванне вельмі справядлівае і правільнае, не падвяргаецца сумневу.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота аўтара і з архіва Алега ДЗЯЧЭНКІ.
Магілёўскі раён.

Неабходны каментарый

Намеснік старшыні Магілёўскага райвыканкама Аляксандр АЛЕКСА:

— На тэрыторыі Магілёўскага раёна 196 памятных знакаў і воінскіх пахаванняў. Усе яны замацаваныя за прадпрыемствамі, арганізацыямі, школамі і знаходзяцца пад пастаянным наглядам. Тут праводзяцца мітынгі, акцыі, хвіліны мужнасці — гэтыя месцы заўсёды ў цэнтры ўвагі. У раёне шмат чаго робіцца для захавання гістарычнай памяці. Летась мы выдалі Кнігу працоўнай славы, у якую занесены прозвішчы болей чым 600 чалавек. Гэта тыя людзі, якія з 1945 года да сёння, працуючы ў Магілёўскім раёне, удастоіліся найвышэйшых дзяржаўных узнагарод. Збіраць даныя дапамагалі і школьнікі. Яны ўцягнутыя ў працэс захавання гістарычнай памяці і цалкам паглыбляюцца ў прадмет сваіх даследаванняў. Было знойдзена шмат цікавай інфармацыі падчас стварэння гістарычнай экспазіцыі ў аграгарадку Дашкаўка. У рабоце было задзейнічана некалькі школ. Вучні школ раёна працавалі таксама над стварэннем макетаў спаленых вёсак. Напрыклад, Вендаражская школа аднавіла даваенны выгляд вёскі Дубінка, якая была спалена карнікамі ў лютым 1943 года. Пад кіраўніцтвам дырэктара школы Вячаслава Арлоўскага збіралася інфармацыя для Дошкі памяці, якая ўстаноўлена каля будынка ўстановы, а таксама для тутэйшай музейнай экспазіцыі. Дзеці цалкам ахоплены важнай пошукавай работай — толькі так можна прасякнуцца любоўю да сваёй малой радзімы. Гэта не проста прыйшоў і паклаў кветку да мемарыяла. Тут будзеш дакладна ўсё ведаць і помніць, а потым яшчэ і сваім дзецям расказваць. Знаходзім новыя гераічныя імёны, адкрываем новыя дошкі памяці. Наша задача — не забыцца ні пра каго.

ВАРТАСЦЬ ІНІЦЫЯТЫВЫ І ПРЫКЛАДУ

Як грамада разам з мясцовай уладай паспрыялі стварэнню новага аблічча парку ў Амяльной і адраджэнню Гошчы

Каб у вёсцы кожны вечар, у цэнтральнай яе частцы і ўздоўж парку, выходзілі на шпацыр пенсіянеры, — далёка не ўсюды пачуеш пра такое. А ў Амяльной (дарэчы, гэта адзін з самых аддаленых ад райцэнтра сельсаветаў Івацэвіцкага раёна) такія прагулкі апошнім часам сталі традыцыяй. Прыгожа, чыста, дагледжана — чаму б не прайсціся, убачыцца са знаёмымі, перакінуцца парай слоў пра жыццё?

Тутэйшы Лас-Вегас

Настаўніца-пенсіянерка Галіна Сарока асабліва высока ацаніла навагодняе афармленне, а таксама святочную ілюмінацыю вёскі. «Сваёй сястры, якая жыве ў даволі вялікім горадзе, расказваю, а яна не верыць, — смяялася Галіна Іосіфаўна. — Здзіўляецца, што я гуляю зімой у дзевяць вечара. У яе ўяўленні вёска зімой — гэта суцэльная цемра альбо адзін ліхтар недзе ў цэнтры. Кажу ёй, што ў нас нібы Лас-Вегас тут: усё свеціцца і зіхаціць. Давялося відэа здымаць ды скідваць па вайберы.

Сапраўды, сёлета пастараліся ўсе установы і арганізацыі, якія працуюць на тэрыторыі, зрабіць свой унёсак у навагодняе афармленне населенага пункта, расказалі ў сельвыканкаме. Усё было падсветлена, на плошчы стаяла ёлка. Кірунак задаў адміністрацыйны будынак ААТ «Мічурынск», яны падсвяцілі таксама майстэрню, зернясток, інтэрнат, за імі пайшлі школа, садок, іншыя. Аказалася, што стварыць настрой не так і дорага — варта праявіць зацікаўленасць, прыкласці фантазію і рукі.

Такое святочнае афармленне стала свайго роду лагічным працягам добраўпарадкавання, якое праведзена за апошнія гады. Знешні выгляд вёскі непараўнальна змяніўся пасля добраўпарадкавання парку. Ён даволі стары і працяглы, прымыкае да цэнтральнай часткі населенага пункта. Пасля ўрагану 1997 года парк аказаўся крыху запушчаным, а за дваццаць гадоў прырода зрабіла сваю справу: буралом зарос кустоўем і травой, месцамі ўтварыліся гэткія астраўкі джунгляў. Грунтоўна ўзялася за яго мясцовая ўлада ў 2018 годзе.

Парадак у парку і пляцоўка для дзяцей

— Спачатку я разлічвала на мінімальнае. Хоць бы прыбраць і прарэдзіць зараснікі, — кажа **старшыня Амяльнянскага сельскага Савета Валянціна ГАРОШКА.** — Уявіце сабе: дзіцячага садка, які зараз праглядаецца праз парк, не было відаць зусім. З таго боку — адпаведная карціна. Дык вось выхавальнікі расказвалі: калі расчысцілі, прыбралі лішняе, дзяцей было не адарваць ад вокнаў. Малыя паказвалі адно аднаму дарогу: стала відаць, якія машыны, трактары праходзяць. Яны ж прывыклі бачыць у вокнах суцэльны зараснікаў.

Працавалі на расчыстцы ўсёй грамадой, не раз выходзілі на суботнікі. А калі сталі вымалёўвацца абрысы новага памаладзелага парку, было агучана пажаданне ўсталяваць хоць некалькі лавак, каб было дзе адпачыць, напрыклад, па дарозе з крамы. Першыя дзве лаўкі набылі за кошт сельвыканкама. На дзве наступныя матэрыялы далі індывідуальныя прадпрымальнікі, якія займаюцца дрэваапрацоўкай.

Разам з гэтым будавалі дзіцячую пляцоўку побач са школай, дзіцячым садком. Тут ужо найбольшая заслуга ААТ «Мічурынск». Асноўныя работы, якія патрабуюць кваліфікацыі, правяла будаўнічая брыгада гаспадаркі. Астатняе рабілі тыя ж будаўнікі разам з вяскоўцамі вечарамі, пасля работы. Самы актыўны ўдзел прымаў дырэктар ААТ, дэпутат сельскага Савета Дзмітрый Бурчук. Адным словам, пляцоўка атрымалася на радасць дзятве.

Эксклюзіўныя альтанкі

Паралельна працягвалася добраўпарадкаванне парку. Раённы цэнтр занятасці прыслаў па праграме грамадскіх аплатных работ чалавека, які стаяў на ўліку ў якасці беспрацоўнага. Аказалася, што Міхаіл Каверчык мае талент работы з дрэвам. Да кожнай лаўкі, стала, альтанкі, якія неўзабаве з'явіліся ў парку, ён падыходзіў творча. Скажам, ляжала даўно паваленае дрэва. Толькі хацелі адвезці да кацельні, а ён крычыць: «Не чапайце, я лаўку альбо арэлі для дзяцей зраблю!» І праўда, праз колькі дзён з дапамогай пілы, сякеры, малатка з-пад яго рук выходзіць калі

Дзеці ў парку.

не твор мастацтва, то зручная для людзей рэч. Самая першая альтанка з круглымі сталамі, размешчанымі на пянёках, атрымалася настолькі эксклюзіўнай, што яе адразу ацаніла моладзь. З надыходам цяпла яна не прастойвае, тут заўсёды бываюць наведвальнікі. Ды і не толькі юныя адпачывальнікі займаюць альтанку. Скажам, невялікія калектывы самых розных вясковых устаноў нават прафесійныя святы там адзначаюць. Тут прыемна пасядзець на прыродзе, можна пасмажыць шашлык, карацей, усё ёсць для культурнага адпачынку.

Пасля першай альтанкі сталі з'яўляцца новыя. Важна, як той казаў, увайсці ў смак. Гэтая, як было сказана, прыйшлася даспадобы моладзі. Пенсіянеры заказалі месца адпачынку крыху ў іншым стылі. Патрабавалася не толькі рабочая сіла, але і матэрыялы, сродкі. Наперш адгукнуліся індывідуальныя прадпрымальнікі. Гаспадыня прыватнага магазіна Надзея Трашчанка набывала асобныя матэрыялы як для дзіцячай пляцоўкі, так і для паркавых лавак.

— Уладкаванне парку захапіла ўсіх жыхароў, — кажа Валянціна Гарошка. — Калі мы сабраліся пафарбаваць драўляныя лаўкі, альтанкі, ужо хацелі фарбу купляць, прыйшоў адзін прадпрымальнік і прапанаваў спецыяльнае насычванне для дрэва, нятаннае, імпартнай вытворчасці. Атрымалася, вядома, больш стыльна. Мясцовыя фермеры таксама дапамагалі. Васіль Камяк прыйшоў і спытаў: «Якая патрэбная дапамога?» Дошкі для даху, металапрофіль купіў ён. Другі наш фермер таксама выдзеліў сродкі. Прадпрымальнікі Сяргей Струнеўскі і Мікалай Савіла выдзелілі піламатэрыялы.

А калі ўсё зрабілі, у сельсавет прыйшла дэлегацыя пенсіянерак. Жанчыны сказалі, што іх унукі будуць усім гэтым карыстацца ўлетку, таму яны гатовыя сабраць грошы і зрабіць свой унёсак у агульную справу.

Новае жыццё вёскі

Варта яшчэ сказаць, як грамадская ініцыятыва паспрыяла адраджэнню суседняй вёскі Гошчы, дзе заставалася літаральна два-тры дзясяткі жыхароў. Гошчы, несумненна, пашанцавала, што яна размешчана побач з вялікім возерам. Праўда, бераг вадаёму зусім зарастаў, з боку вёскі вады не было відаць за зараснікамі, побач узнікалі стыхійныя звалкі — «заслуга» шматлікіх рыбакоў. І невядома, як было б далей, каб не адзін брастаўчанін, які купіў стары дом на беразе возера. Ён правёў рэканструкцыю дома, расчысціў участак і прыбярэжную паласу, узвёў невялікі пірс. Да яго далучыліся суседзі, спадчыннікі суседніх дамоў паглядзелі на прыгажосць і сталі наводзіць яе ў сябе. Такім чынам, чыстая акультураная прыбярэжная зона пашыралася, паступова вымалёўваўся пляж. Самі жыхары навялі парадак, паставілі некалькі лавак, нават стэнд аформілі з заклікам падтрымліваць чысціню і парадак.

І вось ужо іншыя жыхары вёскі сталі абнаўляць фасад і агародку, прыводзіць у парадак домаўладанні. У той дзень, як мы прыехалі (17 сакавіка. — **Аўт.**), каля аднаго з дамоў працавала тэхніка, значыць, займаюцца вяскоўцы капітальным рамонтам, рэканструкцыяй. Больш за тое, людзі сталі звяртацца ў мясцовую ўладу па ўчасткі пад забудову. Сельвыканкамам ужо выдзеліў пяць такіх участкаў. На адных стаяць падмуркі, іншыя ўжо ўзвялі каробкі дамоў. За лета дамы, хутчэй за ўсё, будуць узведзены. Гаспадары іх жывуць у Мінску, Пінску, Брэсце. Хутчэй за ўсё, будуюць для летняга адпачынку, магчыма, нехта пераедзе з выхадам на пенсію, — разважае кіраўнік мясцовай улады. — Галоўнае, што будзе жыць вёска, не знікне з карты

У парку ў Амяльной.

населены пункт, якому больш за 500 гадоў. Дарэчы, мясцовыя актывісты заказалі шыльдачку з датай першага згадвання пра Гошчу, якую неўзабаве прымацуюць на валун. Галоўнае, што прыклад актыўных грамадзян прымусіў падцягнуцца іншых. Паваленых агароджаў больш няма, кожную вясну падфарбоўваюцца фасады нават старых дамоў, высаджваюцца кветкі.

Старшыня Івацэвіцкага раённага Савета дэпутатаў Аляксандр САРОКА сказаў так:

— Гэта вельмі важна — заўважыць, падтрымаць, накіраваць ініцыятыву людзей, часам узначаліць яе. Тады можна многага дабіцца ў плане паляпшэння тэрыторыі, нават якасці жыцця. Скажам, у нас ёсць невялікая вёска Доўгае. Некалькі гадоў таму, калі аб'явілі суботнік па добраўпарадкаванні могілак, там пражывала 46 чалавек. На суботнік прыйшло 40. Не наведаліся толькі тыя, каму было каля 90 гадоў і зусім хворыя. У вёсцы староста быў вельмі актыўны — так змог арганізаваць грамаду, ды і людзі свядомыя і адказныя. Потым я вазіў у гэтую вёску ўсіх старастаў раёна, каб паказаць, як працуе грамадская ініцыятыва, чаго можна дамагчыся талакой.

Ды і на прыкладзе Амяльнянскага сельсавета мы бачым гэта. Прыйшоў фермер і спытаў: «Якая патрэбна дапамога?». У сельсавет прыйшлі жанчынкі на пенсіі, спыталі, колькі грошай здаць на агульную справу, хоць іх аб гэтым ніхто не прасіў. І калі зрабілі ўсе разам альтанкі ў парку, пляцоўку дзіцячую, то ўсе разам сочаць за парадкам, падтрымліваюць яго, адчуваюць калектыўную адказнасць.

А Гошча — гэта наогул цудоўны прыклад для пераймання. Людзі так уладкавалі набярэжную паласу возера, такую зону адпачынку зрабілі, што паглядзець прыемна. Пры тым, што ў сезон там бывае вялікае мноства рыбакоў, аднак парадак падтрымліваецца, бо гэта цудоўная мясціна — агульны набытак.

Святлана ЯСКЕВІЧ,
фота аўтара.

Івацэвіцкі раён.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРНІКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, праспект. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804. **Нумар падпісаны ў 19.30 29 сакавіка 2022 года.**

Бацькаўшчына

У пошуках страчанага

ЗАЗІРНЕМ У СТОЎБЦЫ

Заснаванае ўдавою крычаўскага старасты Мікалая Слушкі Гальшкай Кміцянкай, мястэчка Стоўбцы вядомасць сваю мае з 1593 года. Яшчэ раней тэрыторыя паселішча належала Мікалаю Крыштофу Радзівілу. А да Слушкаў адышла ў 1582 годзе. Яны і гаспадарылі тут да першай паловы XVIII стагоддзя.

Легендарныя гаспадары... Іх сын — Аляксандр, які нарадзіўся каля 1580 года, — быў дзясятым ваяводаю мінскім: у 1633 — 1638 гады. А пазней — ваяводам навагрудскім, ваяводам трокскім... Дарэчы, на пасадзе навагрудскага ваяводы яго змяніў Жыгімонт Караль Радзівіл, сын яшчэ

Від на горад з моста (пачатак XX стагоддзя).

аднае легендарнае асобы — Мікалая Крыштафа Радзівіла «Сіроткі»... Сярод ганаровых пасад Слушкі — і абранне яго маршалкам Трыбунала Вялікага Княства Літоўскага на адным з сеймаў. Быў камісарам па выплаце грашовага ўтрымання войску. Меў у шлюбе чатырох сыноў і дачку. З кагорты вялікіх стольнікаў літоўскіх (пасада адказная — стольнік загадваў сервіроўкай стала вялікага князя літоўскага і падачай страў. Нават кароль Рэчы Паспалітай Станіслаў Аўгуст Панятоўскі ў 1755 — 1764 гг. быў стольнікам вялікім літоўскім) — Багуслаў Ежы Слушка. Другі сын — Жыгімонт Адам Слушка. Славу сваю здабываў у вайсковых баталіях. Удзельнік войнаў Рэчы Паспалітай супраць украінскіх казакоў (1648—1654), Рускай дзяржавы (1654—1667) і Швецыі (1655—1660). Якраз у перыяд Руска-польскай вайны 1654 — 1667 гг. мястэчка моцна пацярпела. Палова жыхароў загінула. Само паселішча было спалена. І ўсё ж прыйшоў час вяртання да нармальнага жыцця. У 1669 годзе Стоўбцам далі прывілей на правядзенне гандлёвых кірмашоў. У 1706 годзе ў час Паўночнай вайны — новыя разбурэнні, новыя пажары. Адраджэнню ізноў паспрыялі каралеўскія прывілеі для развіцця гаспадаркі.

Касцёл і рынкавая плошча (пачатак XX стагоддзя).

Затым у Стоўбцах уладарылі Дэнгофы. Мястэчку ў 1729 годзе выдалі Магдэбургскае права. А ў 1730 — 1831 гг. яно належала графам Чартарыйскім. Асабліва ў гэты час пачала развівацца прамысловая, гаспадарчая інфраструктура Стоўбцаў. Але ж і французы ў 1812 годзе бяды тут нарабілі нямала... Чартарыйскія падчас свайго ўладання пабудавалі царкву, будынак ратушы, прыстань на Нёмане, мноства складоў, іншых гаспадарчых пабудоў, школу. У 1832 годзе царскі ўрад (Расія прыйшла сюды пасля чарговага падзелу Рэчы Паспалітай — у 1793 г.) канфіскаваў мястэчка ў Чартарыйскіх: як-ніяк — удзельнікі паўстання 1830—1831 гадоў...

Стоўбцы ўсё больш набываюць аблічча гандлёвага і лагістычнага цэнтра на рацэ Нёман. Пра іх абсягі кажа і той факт, што ў 1860 годзе адсюль адправілі за межы Расійскай імперыі каля мільёна пудоў жыта пшаніцы, ячменю, іншага збожжа. З 1871 года ў Стоўбцах — чыгунка... Новы этап развіцця, наогул эканамічнай гісторыі мінскай, мінска-гродзенска-баранавіцкай староніки (тут жа сутыкненне розных адміністрацыйных прастор, нават розных геаграфічных ландшафтаў)... У канцы XIX стагоддзя ў Стоўбцах пачалі працаваць запалкавая фабрыка, смалакурня, дрэваперапрацоўчы завод, розныя майстэрні.

Коратка згадваючы з даўніны ўсе гэтыя хрэстаматыйна вядомыя гістарычныя факты, часам задумваешся,

Царква (пачатак XX стагоддзя).

што Стоўбцам проста наканавана было стаць вялікім прамысловым цэнтрам. Але ж гісторыя развярнулася зусім іначай... І Стоўбцы, і іх ваколіцы зрабіліся асяроддзем асветніцтва, цэнтрам, які пеставаў мастацкія, літаратурныя таленты. Такія мясціны называюць культурнымі гнёздамі.

На Стаўбцоўшчыне нарадзіліся, жылі, стваралі таленавітыя ўзоры літаратуры майстры прыгожага

Ветразнік на Нёмане (пачатак XX стагоддзя).

пісьменства Вінцэсь Каратынскі, Адам Плуг, Уладзіслаў Сыракомля... Тут, у Акінчыцах, нарадзіўся песняр Якуб Колас. Прайдзіцеся сцежкамі Рубяжэвіч, Новага Свержаня, зазірніце ў Жукаў Барок — вас чакаюць надзвычай цікавыя сустрэчы і адкрыцці. У Жукавым Барку, невялікім вясковым паселішчы, жыла сям'я бедных шляхцюкоў Пякевічаў... Сын арандатара Антона Пяткевіча Антоній Антонавіч стаў паэтам і перакладчыкам Адамам Плугам. Пісаў па-польску і па-беларуску. У Жукавым Барку Адам пазнаёміўся з Уладзіславам Сыракомлем. І першы свой верш — «Гара Замчышча» — прысвяціў якраз яму. Лёс Адама Плуга самым цесным чынам звязаны з Украінай. Але гэта ўжо асобная тэма. Мо калі і нам старыя паштоўкі дапамогуць прайсці адрасамі беларускага літаратара праз Кіеў, Журын, Падолле, Оўруч, Вінніцу, Жытомір... Між іншым, у 1891 — 1903 гадах наш зямляк быў галоўным рэдактарам першых тамоў «Вялікай усеагульнай ілюстраванай энцыклапедыі»... Вядомы творца як і перакладчык Віктора Гюго і Аляксандра Пушкіна на польскую мову. Памёр Адам Плуг у 1903 годзе ва ўзросце 80 гадоў.

Вернемся ў Жукаў Барок (ва ўрочышчы Залучча У. Сыракомлю пастаўлены памятны знак). Блукаючы гэтымі мясцінамі, мы проста вымушаны згадаць і Сыракомлю, які быў тут арандатарам, і ўраджэнца вёскі, нямецкага філосафа Саламона Маймона (апісвае радзіму ў сваёй аўтабіяграфіі), і філосафа ды псіхолага Юзэфу Кодзіс...

Не мінайце ў сваіх вандроўках па Стаўбцоўшчыне Новы Свержань, Рубяжэвічы, Мікалаеўшчыну... Вялікія і малыя паселішчы — з памяццю пра Якуба Коласа, яго адрасы, з памяццю пра блізкіх народнаму песняру людзей. А збіраючыся на Стаўбцоўшчыну, зазірніце ў творы і нашых сучаснікаў — паэта і празаіка Казіміра Камейшы (ён нарадзіўся ў Малых Навіках паблізу Рубяжэвіч), паэта Яўгена Хвалея, празаіка і публіцыста Генрыха Далідовіча (лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, ён сваім раманам «Заходнікі» шмат што выклаў менавіта з жыцця гэтай старонкі, гэтага краю, зрабіўшы твор яшчэ і выразным мастацкім дакументам часу), паэта і празаіка Алеся Камароўскага, Сымона Белага (родны пляменнік Якуба Коласа, ён напісаў цэлую кнігу «На бацькоўскай зямлі», а яшчэ ў рукапісе засталася яго кніга «Коласаў радавод»), празаіка Юрыя Пяткевіча... Асабліва раім вам пачытаць краязнаўчыя кнігі публіцыста Сяргея Галоўкі (на вялікі жаль, ён рана пайшоў з жыцця: зваліў маладога яшчэ чалавека ковід) «Стаўбцоўшчына: нататкі пра людзей і гісторыю». Выдадзеная ў мінскім выдавецтве «Беларусь» у серыі «Падарожжа па родным краі», яна раскажа пра многія памяткі мастацкай і літаратурнай Стаўбцоўшчыны, якіх вы не знойдзеце ў энцыклапедыях і даведніках. А пакуль запрашаем у віртуальнае падарожжа па Стоўбцах ды ваколіцах разам са старымі паштоўкамі...

Кастусь ЛАДУЦЬКА.

Фота з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава.

ПЕРЕЖИРСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
Пуховичского района Минской области

05 мая 2022 года в 14.30 в здании Пережирского сельского исполнительного комитета, расположенного по адресу: д. Пережир, ул. Гуриновича, 2«а» Пуховичского района Минской области проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома

№ лот	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка (га)	Наличие инженерных сетей	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена (рублей)	Задаток (рублей)
1	Минская область, Пуховичский р-н, аг. Зазерка, ул. Центральная, 160А, 624484804601000818	0,1317	Электроснабжение газоснабжение ЖД-сообщение	1817,29 + объявление	9969,69	996,97
2	Минская область, Пуховичский р-н, д. Седча, ул. Железнодорожная, 11Б, 624484808601000340	0,1080	Электроснабжение газоснабжение, ЖД-сообщение водоснабжение	1871,54 + объявление	6976,80	697,68

Задаток для участия в открытом аукционе перечисляется на счет р/с **BY20AKBB36006251300090000000** г. Минск ОАО АСБ «Беларусбанк», код **AKBBBY2X,** УНП 600537220 (казначейства) ОКПО 04429668. код платежа 04901, **получатель – Пережирский сельский исполнительный комитет.**

Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 17.00 **29 апреля 2022 года** по вышеуказанному адресу.

Осмотр земельного участка на местности проводится (вторник, четверг с 14.00–17.00).

Открытый аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке организации и проведения аукциона по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.02.2008 г. № 462.

Расходы по организации и проведении аукциона, расходы на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:
1. Заявление на участие в аукционе
2. Копии платежных поручений, заверенных банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
3. Физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт) покупателя, или его доверенного лица и доверенность, заверенную нотариально в случае, если интересы покупателя представляет это лицо.

Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов подлежат возмещению в порядке, предусмотренном в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Контактные телефоны: (801713) 92-396, 92-388, 92-332.

Информация об аукционе размещена на Сайте Пуховичского райисполкома.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Молодечненский райагросервис» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ГАРАЖА

***(составные части и принадлежности: две смотровые ямы)*, с инв. № 630/С-76129 общ. пл. 198,3 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 623884308601000687 площадью 0,1600 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Молодечненский район, Тюрлевский с/с, д. Носилово, ул. Новая, 2Б/7.**

Начальная цена с НДС (20 %) **– 39 840,00** бел. руб.
Начальная цена снижена на 20 %.
Задаток 10 % от начальной цены **– 3 984,00** бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи, на депозитный счет Министерства юстиции Республики Беларусь.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.rlt.by.**

Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 22.12.2021.

Аукцион состоится **12.04.2022** в **14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **11.04.2022** до **16.00** по указанному адресу в каб 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11.
Тел. для осмотра: 8 (0176) 58 13 24, 8 (025) 524 88 64.

УНН 600077381

ОАО «Лукомльэнергомонтаж»
Информация об Обществе и его деятельности по состоянию на 31.12.2021 г.

Организация: ОАО «Лукомльэнергомонтаж»
Учетный номер плательщика: 300007839
Вид экономической деятельности: строительно-монтажные работы
Организационно-правовая форма: собственность негосударственных юридических лиц
Орган управления: Без ведомственной подчиненности
Единица измерения: тыс. руб.
Адрес: 211162, Витебская обл., г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2021 года

АКТИВЫ	Код строки	На 31 декабря 2021 года	На 31 декабря 2020 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	751	859
Вложения в долгосрочные активы	140	3	2
ИТОГО по разделу I	**190**	**754**	**861**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	628	486
в том числе: материалы	211	440	387
незавершенное производство	213	159	88
готовая продукция и товары	214	29	11
Расходы будущих периодов	230	7	3
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	860	1 312
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	31	28
Прочие краткосрочные активы	280	-	9
ИТОГО по разделу II	**290**	**1 526**	**1 838**
БАЛАНС	**300**	**2 280**	**2 699**
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	На 31 декабря 2021 года	На 31 декабря 2020 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	38	42
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	(4)
Резервный капитал	440	288	251
Добавочный капитал	450	453	453
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	203	546
ИТОГО по разделу III	**490**	**982**	**1 288**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
ИТОГО по разделу IV	**590**	**-**	**-**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	107	255
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	1 189	1 154
в том числе:		-	-
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	736	576
по авансам полученным	632	237	236
по налогам и сборам	633	91	95
по социальному страхованию и обеспечению	634	27	136
по оплате труда	635	84	108
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	12	-
прочим кредиторам	638	2	3
Доходы будущих периодов	650	2	2
ИТОГО по разделу V	**690**	**1 298**	**1 411**
БАЛАНС	**700**	**2 280**	**2 699**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь–декабрь 2021 года

Наименование показателей	Код строки	За Январь – Декабрь 2021 года	За Январь – Декабрь 2020 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	7 202	7 412
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(6 878)	(6 572)
Валовая прибыль	030	324	840
Управленческие расходы	040	(419)	(557)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	(95)	283
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	(95)	283
Доходы по инвестиционной деятельности	100	24	93
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	10	44
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	-	-
проценты к получению	103	1	13
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	13	36
Расходы по финансовой деятельности	130	(135)	(23)
в том числе: проценты к уплате	131	(29)	(6)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(4)	-
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(102)	(17)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(111)	70
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	(206)	353
Налог на прибыль	160	-	(64)
Чистая прибыль (убыток)	210	(206)	289
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	(87)	(42)
Совокупная прибыль (убыток)	240	(293)	247

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за январь–декабрь 2021 года

Наименование показателей	Код строки	Уставный капитал	Неоплаченная часть уставного капитала	Собственные акции (доли в уставном капитале)	Резервный капитал	Добавочный капитал	Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	Чистая прибыль (убыток)	Итого
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Остаток на 31.12.2019 г.	010	51	-	-	251	453	310	-	1 065
Корректировки в связи с изменением учетной политики	020	-	-	(9)	-	-	-	-	(9)
Скорректированный остаток на 31.12.2019 г.	040	51	-	(9)	251	453	310	-	1 056
За январь – декабрь 2020 года Увеличение собственного капитала – всего	050	-	-	9	-	-	247	-	256
В том числе: чистая прибыль	051	-	-	-	-	-	247	-	247
вклады собственника имущества (учредителей, участников)	056	-	-	9	-	-	-	-	9
Уменьшение собственного капитала – всего	060	-	-	-	-		-	-	(4)
выкуп акций (долей в уставном капитале)	065		-	(4)	-	-	-	-	(4)
Остаток на 31.12.2020 г.	100	-	-	-		-	-	-	1308
Остаток на 31.12.2020 г.	110	42	-	(4)	251	453	546	-	1 288
Скорректированный остаток на 31.12.2020 г.	140	42	-	(4)	251	453	546	-	1 288
За январь – декабрь 2021 года									
Уменьшение собственного капитала – всего	160	4	-		-	-	203	-	207
В том числе: убыток	161	-	-	-	-	-	203	-	203
выкуп акций (долей в уставном капитале)	165	4	-	-	-	-	-	-	4
Остаток на 31.12.2021 г.	200	38	-	-	288	453	203	-	982

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за январь–декабрь 2021 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2021 года	За январь – декабрь 2020 года
1	2	3	4
Движение денежных средств по текущей деятельности			
Поступило денежных средств – всего	020	7 526	6 603
В том числе:			
от покупателей продукции, товаров, заказчиков работ, услуг	021	7 501	6 597
прочие поступления	024	25	6
Направлено денежных средств – всего	030	(7 077)	(6 810)
В том числе:			
на приобретение запасов, работ, услуг	031	(4 645)	(4 270)
на оплату труда	032	(1 212)	(1 443)
на уплату налогов и сборов	033	(1 166)	(1 095)
на прочие выплаты	034	(54)	(2)
Результат движения денежных средств по текущей деятельности	040	449	(207)
Движение денежных средств по инвестиционной деятельности			
Поступило денежных средств – всего	050	21	93
В том числе:			
от покупателей основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	051	10	44
возврат предоставленных займов	052	-	13
доходы от участия в уставном капитале других организаций	053	-	36
проценты	054	1	-
прочие поступления	055	10	-
Направлено денежных средств – всего	060	-	(530)
В том числе:			
на приобретение и создание основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	061		(530)
Результат движения денежных средств по инвестиционной деятельности	070	21	(437)
Движение денежных средств по финансовой деятельности			
Поступило денежных средств – всего	080	287	572
В том числе: кредиты и займы	081	287	572
Направлено денежных средств – всего	090	(459)	(228)
В том числе:			
на погашение кредитов и займов	091	(426)	(228)
на выплаты процентов	093	(29)	-
прочие выплаты	095	(4)	-
Результат движения денежных средств по финансовой деятельности	100	(172)	344
Результат движения денежных средств по текущей, инвестиционной и финансовой деятельности	110	298	(300)
Остаток денежных средств и эквивалентов денежных средств на 31.12.2020 г.	120	28	328
Остаток денежных средств и эквивалентов денежных средств на 31.12.2021 г.	130	31	28

Директор **П.В. Глазко**

Гл. Бухгалтер **А.В. Круподер**

Общество с ограниченной ответственностью
«Белросаудит»

220020, г. Минск, пр-т Победителей, д. 89, к. 3, пом. 4
тел./факс 343 87 02, 215 18 46,
р/с BY88TECN№3012014110004000000,
код TECNBY22 в ОАО «Технобанк»
e-mail: belrosaudit@tut.by, сайт: belrosaudit.by
Свидетельство о государственной регистрации № 465 от 28.04.2000 года
УНП 600506719, ОКПО 29047459

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ
Отрытого акционерного общества «Лукомльэнергомонтаж» за 2021 год

Директору
Открытого акционерного общества «Лукомльэнергомонтаж»
Глазко Петру Владимировичу

Аудиторское мнение

Мы провели аудит бухгалтерской отчетности ОАО «Лукомльэнергомонтаж» (221162, Республика Беларусь, Витебская область, Чашникский район, г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8; Свидетельство о государственной регистрации № 109 от 04.03.1997 г., УНП 300007839), состоящей из бухгалтерского баланса на 31 декабря 2021 г., отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к бухгалтерской отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Лукомльэнергомонтаж» на 31.12.2021 г., а также финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств, за год, закончившийся на эту дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности» настоящего заключения. Нами соблюдались принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Руководитель аудиторской организации
Генеральньй директор И. Н. Долмат

Руководитель аудиторской проверки
Аудитор П. С. Жаваронок

Информация об аудиторской организации:
Аудиторская организация:
Общество с ограниченной ответственностью «Белросаудит»;
Юридический адрес: 220020, пр-т Победителей, 89, к, 3. пом. 4;
Тел./факс: (+375 17) 215-20-36; 343-87-02;
Сведения о государственной регистрации: зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 600506719 решением Мингорисполкома от 28.04.2000 г., № 465;
УНП: 600506719.

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

МОЖНА І ПАПЯРЭДЗІЦЬ, І ВЫЛЕЧЫЦЬ

Як Беларусь стала адным з лідараў па тэмпах зніжэння захваральнасці на туберкулёз

Нягледзячы на істотныя поспехі ў лячэнні туберкулёз застаецца сацыяльна значнай хваробай. У Еўропе кожныя тры хвіліны адзін чалавек на яго захворвае, а кожныя 25 хвілін адзін еўрапеец ад гэтай інфекцыі памірае. Прычым у краінах Усходняй Еўропы і Цэнтральнай Азіі, у тым ліку і ў Беларусі, захваральнасць у пяць разоў вышэйшая, чым у ЕС.
Аднак пры гэтым наша краіна дэманструе істотныя дасягненні ў барацьбе з туберкулёзам.
Як дзякуючы інавацыйным метадам лячэння Беларусь стала лідарам па тэмпах зніжэння захваральнасці і смяротнасці, а таксама што ўплывае на рызыку захварэць на гэту інфекцыю, расказалі спецыялісты.

ПАНДЭМІЯ ЗНІЗІЛА ВЫЯЎЛЯЛЬНАСЦЬ

У 2020 годзе ў Еўрапейскім рэгіёне на туберкулёз захварэла 231 тысяча чалавек, 21 тысяча пацыентаў памерлі ад гэтай хваробы, паведаміў **каардынатар праграм СААЗ па інфекцыйных захворваннях краінавага офіса Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ў Беларусі Вячаслаў ГРАНЬКОЎ.**

— Гэтыя смерці выклікаюць неспакой, бо пры своечасовым і якасным падыходзе туберкулёз з'яўляецца захворваннем, якое можна і папярэдзіць, і вылечыць, — адзначыў прадстаўнік СААЗ.

З 53 еўрапейскіх краін 82 % усіх выпадкаў прыпадае на 18 краін пераважна Усходняй Еўропы і Цэнтральнай Азіі, у тым ліку і Беларусь. У цэлым жа самымі паспяховымі ў змаганні з туберкулёзам у свеце лічацца краіны Паўночнай Амерыкі і Заходняй Еўропы. Узровень захваральнасці там крайне нізкі. Тым часам Беларусь стала адным з лідараў у свеце па тэмпах зніжэння захваральнасці і смяротнасці.

Пандэмія COVID-19 у свеце паўплывала і на выяўленне туберкулёзу. Колькасць людзей з упершыню пастаўленым дыягназам у апошнія два гады скарацілася на 18 % у свеце, а ў Еўропе — на 24 %. У сувязі з гэтым СААЗ падтрымлівае правядзенне ў нашай краіне даследавання, якое мусіць выявіць, наколькі часта туберкулёз сустракаецца ў людзей, шпіталізаваных з COVID-19 (папярэднія яго вынікі паказалі, што ў 2,6 % людзей).

Пры гэтым спецыялісты адзначаюць, што каранавірусная інфекцыя глабальнага ўплыву на ход туберкулёзу не аказвае.

У 2020 годзе ў Еўропе ўпершыню павялічылася колькасць смерцяў ад туберкулёзу, да гэтага яна нязменна зніжалася.

— На туберкулёз у першую чаргу хварэюць людзі працаздольнага ўзросту. Каля 43 % сярод інфікаваных — узроставая група 25—44 гадоў. Гэта найбольш сацыяльна актыўныя людзі, якія маглі б прыносіць карысць грамадству, сям'і, дзяржаве, — падкрэслівае Вячаслаў Гранькоў.

ЛАТЭНТНАЯ ФОРМА — У ЧВЭРЦІ НАСЕЛЬНІЦТВА ПЛАНЕТЫ

Вялікая праблема туберкулёзу — яго форма з множнай лекавай устойлівасцю, якую нельга вылечыць звыклымі антыбіётыкамі, таму і патрабуецца камбінацыя найноўшых прэпаратаў. Кожны чацвёрты з захварэлых у Еўропе мае менавіта такую форму, а ў Беларусі — увогуле кожны трэці. Лячэнне ў такім выпадку больш складанае і доўгае, а яго эфектыўнасць — 56 %. Беларусь, дарэчы, мае куды больш адметныя вынікі ў лячэнні мультырэзістэнтнага туберкулёзу: у нашай краіне эфектыўнасць складае 86,4 %.

— Гэта ў тым ліку дзякуючы і таму, што наша процітуберкулёзная служба выконвае ўсе рэкамендацыі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя як па дыягностыцы туберкулёзу, выкарыстанні хуткіх малекулярных тэстаў, так і ў плане лячэння, — заўважыў Вячаслаў Гранькоў. — Яшчэ пяць-шэсць гадоў таму ахоп новымі прэпаратамі быў нізкі — 10—30 % з тых, хто меў патрэбу. На сёння краіна забяспечвае ўсіх пацыентаў. Канешне, усё гэта стварае ўмовы, каб хутка выявіць хваробу, паставіць дыягназ і эфектыўна пралячыць. У гэтай сувязі варта адзначыць ролю беларускай процітуберкулёзнай службы ў распрацоўцы новых метадаў лячэння. Мы не проста ўкараняем рэкамендацыі СААЗ, але і ўдзельнічаем у распрацоўцы новых рэкамендацый. На нашых базах беларускія фтызіятры ўдзельнічаюць у рэгіянальным еўрапейскім даследаванні па ўкараненні скарочаных безын'екцыйных рэжымаў лячэння мультырэзістэнтнага туберкулёзу.

Фактарамі рызыкі для ўзнікнення туберкулёзу з'яўляюцца цукровы дыябет, курэнне, злоўжыванне алкаголем, ВІЧ-інфекцыя, якасць харчавання, скучаныя ўмовы пражывання — цэлы шэраг умоў, змяніўшы якія можна зменшыць пагрозу ўзнікнення гэтай хваробы. Яшчэ адзін важны кірунак у прадухіленні інфекцыі — прафілактычнае лячэнне туберкулёзу.

— Рэч у тым, што латэнтная форма туберкулёзу прысутнічае ў чвэрці насельніцтва планеты. Гэтыя людзі маюць мікабактэрыю туберкулёзу, якая не прыводзіць да захворвання ў актыўнай форме, але дрэмле ў арганізме і ў 10 % выпадкаў можа актывавацца, асабліва ў людзей з імунадэфіцытам. У такіх выпадках мы рэкамендуем абавязковае прафілактычнае лячэнне туберкулёзу. Мы імкнёмся, каб рэжымы лячэння ў пацыентаў з латэнтнымі формамі як мага лягчэй пераносіліся і былі максімальна эфектыўныя.

АРЫЕНТАЦЫЯ НА ПАЦЫЕНТА

Падводзячы вынікі мінулага года, **дырэктар РНПЦ пульманалогіі і фтызіятрыі Генадзь ГУРЭВІЧ** адзначыў, што два апошнія гады медыкі працавалі ва ўмовах пандэміі. Каля 41 % ложкаў РНПЦ было перапрафілявана для лячэння COVID-інфекцыі, што і адбілася на выяўленні туберкулёзу. Захваральнасць у 2021 годзе склала 16 на 100 тысяч насельніцтва. Гэта на 1,8 % ніжэй, чым у 2020 годзе, і на 32 % менш, чым у 2019-м. Такое зніжэнне выяўлення ў сувязі з пандэміяй назіраецца і ў іншых краінах. Спецыялісты звязваюць гэта і са змяншэннем абследавання груп высокай рызыкі, але да такой практыкі вернуцца ў найбліжэйшы час.

На пачатак года ў процітуберкулёзных арганізацыях краіны на ўліку знаходзілася 1769 пацыентаў, у тым ліку 1069 з мультырэзістэнтным туберкулёзам. Летась з такой формай выяўлена 665 чалавек. Удзельная вага мультырэзістэнтнага туберкулёза складае 37 % сярод упершыню выяўленых выпадкаў і 63 % сярод паўторна пралечаных.

У стацыянарах краіны для пацыентаў з туберкулёзам прадугледжана 1965 ложкаў. Адбываецца іх паступовае змяншэнне (за мінулы год на 12,7 %) па прычыне скарачэння тэрмінаў лячэння ў бальніцах і пераводу такіх хворых на амбулаторнае назіранне. Увогуле, як адзначае Генадзь Гурэвіч, у лячэнні цяпер прысутнічаюць усе кампаненты пацыентаарыентаванай мадэлі, уключаючы падтрымку пацыентаў, матываванне персаналу, відэакантраляванае лячэнне (калі пацыент бясплатна атрымлівае смартфон і з яго дапамогай здымае і дасылае медработніку відэа прыёму лекаў). Апошняе, дарэчы, адносіцца да інавацыйных метадаў лячэння, яго выкарыстоўвае ўсё больш пацыентаў, і эфектыўнасць у гэтай групе складае больш за 90 %.

«Вялікая праблема туберкулёзу — яго форма з множнай лекавай устойлівасцю, якую нельга вылечыць звыклымі антыбіётыкамі, і патрабуецца камбінацыя найноўшых прэпаратаў. Кожны чацвёрты з захварэлых у Еўропе мае менавіта такую форму, а ў Беларусі — увогуле кожны трэці».

Нядаўна на базе РНПЦ быў адкрыты цэнтр камарбіднай паталогіі, дзе дапамагаюць хворым на туберкулёз са спадарожнымі хваробамі — ВІЧ, гепатытамі, алкагольнай залежнасцю. Такія пацыенты цяпер маюць магчымасць атрымаць комплекснае лячэнне ў адным месцы. Тут жа праходзяць лячэнне і людзі з латэнтнай формай туберкулёзу. Дарэчы, на прымусовым лячэнні летась знаходзіўся ўсяго 121 чалавек.

— Гэта значыць, што працавалі іншыя станоўчыя стымулы для ўцягнення пацыента ў процітуберкулёзнае лячэнне, — падкрэслівае Генадзь Гурэвіч. — У цэлым удалося рэалізаваць мэтавыя ўстаноўкі 2021 года і выканаць задачы па эфектыўнасці лячэння.

«У цэлым жа самымі паспяховымі ў змаганні з туберкулёзам у свеце лічацца краіны Паўночнай Амерыкі і Заходняй Еўропы. Узровень захваральнасці там крайне нізкі. Тым часам Беларусь стала адным з лідараў у свеце па тэмпах зніжэння захваральнасці і смяротнасці».

НОВЫЯ ПРЭПАРАТЫ І СКАРОЧАНЫЯ ТЭРМІНЫ

Дырэктар РНПЦ адзначае, што цяпер у лячэнні туберкулёзу прымяняюцца пераважна інавацыйныя метады. Найперш гэта выкарыстанне новых лекавых сродкаў. Іх з 2016 года атрымалі амаль чатыры тысячы пацыентаў, і эфектыўнасць такога лячэння складае 78 %. Амаль 800 чалавек прайшлі пераральныя безын'екцыйныя курсы лячэння, ім удалося скараціць працягласць лячэння з двух гадоў да 11,5 месяца, а эфектыўнасць склала 89 %.

— Адным з інавацыйных кірункаў з'яўляецца ўкараненне скарочаных рэжымаў лячэння, — дадае Вячаслаў Гранькоў. — Традыцыйнае лячэнне займае два гады. А гэта прыём камбінацыі цяжкіх антыбіётыкаў. Уявіце, калі нам доктар прызначае курс антыбіётыка на дзесяць дзён, мы часам не можам вытрымаць, а тут два гады — гэта найскладанейшы для пацыента час. Таму высвятляецца эфектыўнасць больш кароткіх тэрмінаў з прымяненнем новых прэпаратаў.

У Беларусі працягваюцца клінічныя выпрабаванні такіх новых прэпаратаў, як бедаквілін і прэтаманід. З імі працягласць лячэння складае ўсяго шэсць месяцаў. Яго прайшлі больш за 100 чалавек, а эфектыўнасць склала 84 %.

Даследуецца і эфектыўнасць скарочаных курсаў (тры месяцы замест шасці) прафілактычнага лячэння.

— Да нядаўняга часу на працягу 40 гадоў не было вынайдзена ніводнага процітуберкулёзнага прэпарату. І дапамагчы пацыенту з рэзістэнтнай формай, калі мікабактэрыя ўстойлівая да звыклых антыбіётыкаў, было немагчыма. Цяпер наша задача — каб новыя прэпараты максімальны час заставаліся эфектыўнымі, — кажа Вячаслаў Гранькоў.

ЯК ЗАСЦЕРАГЧЫ СЯБЕ АД ТУБЕРКУЛЁЗУ?

Найперш весці здаровы спосаб жыцця і займацца прафілактыкай тых хвароб, якія павялічваюць рызыку захварэць на туберкулёз. У прыватнасці, не злоўжываць курэннем і алкаголем. Тым, хто мае ВІЧ-інфекцыю, варта прытрымлівацца антырэтравіруснай тэрапіі. З цукровым дыябетам важна прымаць прызначаныя ўрачом прэпараты і кантраляваць узровень цукру.

Неабходна звяртаць увагу на здароўе — сваё і навакольных. Калі непакоіць працяглы, больш за два тыдні, кашаль, павышаная тэмпература, потааддзяленне, варта звяртацца да ўрача для ранняй дыягностыкі. У нашай краіне даступныя ўсе сучасныя сродкі і метады дыягностыкі, у тым ліку хуткая малекулярная дыягностыка.

У радзільным доме ўсе немаўляты ў першыя дні жыцця атрымліваюць прышчэпку БЦЖ. Яна не ўплывае на захваральнасць у дарослым узросце, аднак зніжае рызыку імклівых форм і туберкулёзнага менінгіту ў дзяцей. Таму бацькам не пажадана адмаўляцца ад гэтай прышчэпкі.

Калі вы ў групе рызыкі, не адмаўляйцеся ад прызначаных урачом абследаванняў, у прыватнасці флюараграфічнага. Калі ўрач рэкамендуе прайсці прафілактычнае лячэнне, таксама пастаўцеся да гэтага з усёй сур'ёзнасцю, бо ў пацыентаў з групы рызыкі туберкулёз з латэнтнай формай можа пераходзіць у актыўную форму.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46**
Продавец	**ИООО «АРВИБЕЛАГРО», Гродненская обл., Лидский р-н, Лидский с/с, М-11, 39-й км, 5, 8 (тел. +375 29 130-85-30) – производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 81-4Б/2020**
Предмет аукциона	
КОМПЛЕКС ПО ПРОМЫШЛЕННОМУ ПРОИЗВОДСТВУ ПРОДУКЦИИ ИЗ МЯСА ИНДЕЙКИ ИООО «АРВИБЕЛАГРО» Состав имущества см. на сайте ipmtorgi.by	
Месторасположение объектов недвижимости, входящих в состав комплекса: 1) завод «АРВИБЕЛАГРО» по промышленному производству продукции из мяса индейки, площадь участка – 16,7324 га – Гродненская обл., Лидский р-н, М-11, 39-й км, 5; 2) комплекс по промышленному производству продукции из мяса индейки, площадь – 5,3229 га – Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, 20, площадка № 6; 3) комплекс по промышленному производству продукции из мяса индейки, площадь – 6,0209 га – Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, 19, площадка № 5; 4) ферма для откорма индейки, площадь – 6,4989 га – Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, 21, площадка № 7: 5) пометохранилище, площадь участка – 1,1262 га – Гродненская обл., Лидский р-н, Гончарский с/с, в районе д. Жомойди. С перечнем земельных участков, отведенных под инженерные коммуникации, можно ознакомиться на сайте ipmtorgi.by	
Начальная стоимость без НДС – 29 732 507,78 бел. руб. (снижена на 20 %) Шаг аукциона без НДС – 1 486 625,39 бел. руб.	
Обременения: на территории земельного участка завода «АРВИБЕЛАГРО» (кадастровый номер 423684300049000010) расположены два объекта незавершенного строительства, которые не входят в состав лота и будут демонтированы для реализации в качестве строительных материалов. Освобождение земельного участка от данных объектов возможно после их реализации	
Порядок ознакомления	Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется в рабочие дни. Ответственное лицо: Залуцкая Анна Леонидовна, тел. +375 44 7148418; Симонова Регина Владимировна, тел. +375 29 3974469
Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»	
Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов определяется ст.ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Порядок оформления участия в аукционе: лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона в срок до 17:00:00 **13.04.2022** заявление на участие в аукционе с приложением документов согласно ст. 127 вышеуказанного Закона. Критерии выявления победителя аукциона: имущество считается проданным лицу, которое предложило на аукционе самую высокую цену. Порядок оформления результатов торгов: Победитель торгов (претендент на покупку) в день проведения торгов подписывает протокол. В случае если торги признаны несостоявшимися в связи с тем, что на участие в них подано заявление только одним участником торгов либо для участия в них явился только один участник, в протокол вносится информация о согласии на покупку этим участником торгов предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на пять процентов. В случае неисполнения Покупателем обязательств по оплате цены договора (отказа, уклонения от заключения договора купли-продажи, отказа от исполнения, неисполнения договора купли-продажи) сумма задатка остается у Продавца в порядке ст. 352 Гражданского кодекса Республики Беларусь. Покупатель осуществляет принятие имущества в месте его нахождения собственными силами и за свой счет по его фактическому состоянию без каких-либо дополнительных условий. Все расходы по заключению, оформлению и регистрации договоров купли-продажи, расходы по государственной регистрации перехода права собственности на имущество, снятию с учета и постановке на учет имущества несет Покупатель	
Срок подписания договора купли-продажи	После возмещения фактических затрат на организацию и проведение торгов в течение 20 (двадцать) рабочих дней со дня проведения торгов
Условия оплаты предмета аукциона	
Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов	
Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить продавцу и организатору торгов затраты на их проведение и оплатить организатору торгов установленное вознаграждение в размере 0,2 % от итоговой цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте ipmtorgi.by	
Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 02.03.2022	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия, но не позднее чем за пять дней до наступления даты проведения торгов	
Аукцион состоится 14.04.2022 в **11:00:00** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. **Заявления на участие и необходимые документы, в т. ч. перечисление задатка, принимаются с 9:00:00 30.03.2022 по 13.04.2022 до 17:00:00** по указанному адресу	

Тел.: +375 17 280-36-37; +375 (44) 704-92-06, www.cpo.by. E-mail: info@ipmtorgi.by

---

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества ООО «НьюТерра» (УНП 192802629) СООБЩАЕТ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ в извещение о проведении открытых торгов *(публикация в газете «Звязда» № 43 от 03.03.2022).*
В перечне предметов торгов исключен лот № 1.
Вся остальная информация и нумерация лотов остается без изменений.

Извещение о проведении **20 апреля 2022 года** повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
Здание весовой АБЗ «Заславль» общей площадью 29,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 600/С-122807 (составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание весовой АБЗ «Заславль» с навесом 1, забором а 1, металлическим ограждением площадки для стоянки автомобилей а2, асфальтная площадка на АБЗ «Заславль» а3, технологическая площадка по хранению и обработке материалов а4)
Сведения о земельном участке: площадь – 2,2169 га, кадастровый номер – 623650100001005211
Местонахождение: Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Заводская, 17/1
Начальная цена: 1 193 630,40 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 119 363,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ОАО «Белинвестбанк», центр банковских услуг № 527, г. Минск, БИК BLBBBY2X, УНП получателя 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **20 апреля 2022 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 30.03.2022 по 18.04.2022** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Тел: (017) 272-24-41**
Продавец (должник)	**ООО «Завод проммеханика», Минская обл., Минский р-н, аг. Гатово, завод ОАО «Черметремонт», здание РМЦ**
Антикризисный управляющий	**ООО «Центр правового проектирования», г. Минск, ул. Фабрициуса, д. 8, корп. 12, пом. 31**
Дело об экономической несостоятельности (банкротстве) № 156Б212 в экономическом суде Минской обл.	
Предмет аукциона: **ЛЕГКОВОЙ ВНЕДОРОЖНИК УНИВЕРСАЛ МИЦУБИСИ ASX,** рег. знак 0123 МЕ-5, 2013 г. в., местонахождение: г. Минск, пр-т Партизанский, 8	
Начальная цена (без НДС): **15 400,00 бел. руб.**	Сумма шага аукциона: **770,00 бел. руб.**
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется в рабочие дни. Лицо, ответственное за осмотр: Жанна Александровна, +375 (29) 316-97-24	
Лица, желающие принять участие в торгах обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов	
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X. Получатель платежа: ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191 224 638	
Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов определяется ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)»	
Критерии выявления победителя аукциона: имущество считается проданным лицу, которое предложило на аукционе самую высокую цену	
В случае если на аукцион зарегистрируется один участник либо на аукцион явится только один участник (далее – претендент на покупку), аукцион признается несостоявшимся, и предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %	
Порядок оформления результатов торгов: победитель торгов (претендент на покупку) в день проведения торгов подписывает протокол	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Срок подписания договора купли-продажи: 5 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона	
Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее **10 рабочих дней** со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов	
Победитель аукциона, либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить продавцу и организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору в размере **7 %** от цены продажи предмета аукциона в течение 5 дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.ipmtorgi.by	
Дата, время и место проведения аукциона: 29.04.2022 в 14.00, г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703	
Заявки на участие в аукционе принимаются с 09.00 **29.03.2022** до 17.00 **27.04.2022** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703	

Контактные телефоны: +375 29-317-95-42; +375 44 704-92-06. E-mail: info@ipmtorgi.by

---

Учреждение образования
«Белорусский государственный университет культуры и искусств»

ОБЪЯВЛЯЕТ КОНКУРС

на замещение следующих должностей:

- кафедра информационно-аналитической деятельности, профессор;
- кафедра русского языка как иностранного, заведующий кафедрой;
- кафедра социально-гуманитарных дисциплин, профессор;
- кафедра социально-гуманитарных дисциплин, заведующий кафедрой;
- кафедра культурологии, заведующий кафедрой;
- кафедра педагогики социально-культурной деятельности (заведующий кафедрой);
- кафедра педагогики социально-культурной деятельности (профессор);
- кафедра педагогики социально-культурной деятельности (старший преподаватель);
- кафедра народно-песенного творчества и фольклора, старший преподаватель;
- кафедра народно-песенного творчества и фольклора, доцент;
- кафедра хореографии, старший преподаватель;
- кафедра хореографии, доцент (2);
- кафедра хоровой музыки, доцент (2);
- кафедра декоративно-прикладного искусства, доцент (2);
- кафедра театрального творчества, доцент (2);
- кафедра культурологии и психолого-педагогических дисциплин, заведующий кафедрой.

НАШ АДРЕС: **220007, г. Минск, ул. Рабкоровская, 17, отдел правовой и кадровой работы, каб. 6.**

КОНТАКТНЫЙ ТЕЛЕФОН: (017) 3739023.

УНП 100286677

ОАО «Белювелирторг»

г. Минск, ул. Смоленская, 33. УНП 100129348

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС за 2021 год

(тыс. руб.)

АКТИВ	Код строки	На 31.12.2021	На 31.12.2020
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
ИТОГО по разделу I	**190**	**22 128**	**21 588**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
ИТОГО по разделу II	**290**	**89 414**	**89 890**
БАЛАНС (190 + 290)	**300**	**111 542**	**111 478**
ПАССИВ	Код строки	На 31.12.2021	На 31.12.2020
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
ИТОГО по разделу III	**490**	**40 822**	**38 129**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
ИТОГО по разделу IV	**590**	**575**	**445**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
ИТОГО по разделу V	**690**	**70 145**	**72 904**
БАЛАНС (490 + 590 + 690)	**700**	**111 542**	**111 478**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь – декабрь 2021 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2021 года	За январь – декабрь 2020 года
1	2	3	4
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	47 173	45 109
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (030 – 040 – 050)	060	4 211	7 730
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060+070-080)	090	4 514	7 225
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (100 – 110 + 120 – 130 ± 140)	140	(788)	(789)
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) до налогообложения (±090 ±150)	150	3 726	6 436
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200 – 250 – 260 – 270)	210	2 971	5 214

пункты 4–9 «Информация об открытом акционерном обществе и его деятельности»

Количество акционеров ОАО «Белювелирторг» – 2, в том числе: юридических лиц – 1

Наименование показателей	Ед. изм.	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров всего, в том числе юридических лиц	лиц	2/1	2/1
Комунальная собственность – доля в уставном фонде	%	44,96	44,96
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. руб.	680,62	278,08
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей	0,16	0,06
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	9,3400	8,7249
Количество простых акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук		
Просроченная дебиторская задолженность	млн руб.		
Просроченная кредиторская задолженность	млн руб.	2,629	

Среднесписочная численность работающих (человек) – 458.
Основной вид деятельности – розничная торговля ювелирными изделиями.

Директор **А.С. Мишуто**
Главный бухгалтер **Н.В. Комар**

Итоговая часть аудиторского заключения

Отчетность ОАО «Белювелирторг» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение аудируемого лица на 31.12.2021, а также финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения аудируемого лица за 2021 год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.

Общество с ограниченной ответственностью «Аудиторский центр «Эрудит». Св. гос. рег. № 191404329 от 26.04.2010 г.

Информация о решениях, принятых на очередном общем собрании акционеров от 21.03.2022 г. Открытого акционерного общества «ЭнКоСтрой»

(г. Минск, ул. Монтажников, 39-201)

По первому вопросу решили: утвердить отчет об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2021 г. и основных направлениях деятельности общества в 2022 г. Решение принято единогласно.

По второму вопросу решили: принять к сведению отчет совета директоров общества. Решение принято единогласно.

По третьему вопросу решили: принять к сведению отчет ревизионной комиссии общества. Решение принято единогласно.

По четвертому вопросу решили: утвердить бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках ОАО «ЭнКоСтрой» за 2021 г. Решение принято единогласно.

По пятому вопросу решили: по итогам 2021 г. не производить распределение прибыли и дивиденды не начислять. Решение принято единогласно.

По шестому вопросу решили: делегировать полномочия совету директоров по определению в 2022 г. и первом квартале 2023 г. направлений использования чистой прибыли. Решение принято единогласно.

По седьмому вопросу решили: избрать членов совета директоров общества в количестве 6 человек согласно Уставу. Решение принято единогласно.

По восьмому вопросу решили: избрать членов ревизионной комиссии общества в количестве 2 человек согласно Уставу. Решение принято единогласно.

По девятому вопросу решили: установлено вознаграждение членам совета директоров и ревизионной комиссии. Решение принято единогласно.

По десятому вопросу решили: утвердить решения совета директоров за период с 11.03.2021 г. по 20.03.2022 г. Решение принято единогласно.

УНП 191303197

Информация о решениях, принятых на очередном общем собрании акционеров от 21.03.2022 г. Открытого акционерного общества «ЦентроСтройОфис»

(г. Минск, ул. Монтажников, 39-208)

По первому вопросу решили: утвердить отчет об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2021 г. и основных направлениях деятельности общества в 2022 г. Решение принято единогласно.

По второму вопросу решили: принять к сведению отчет наблюдательного совета общества за 2021 г. Решение принято единогласно.

По третьему вопросу решили: принять к сведению отчет ревизионной комиссии общества за 2021 г. Решение принято единогласно.

По четвертому вопросу решили: утвердить бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках ОАО «ЦентроСтройОфис» за 2021 г. Решение принято единогласно.

По пятому вопросу решили: по итогам 2021 г. не производить распределение прибыли и дивиденды не начислять. Решение принято единогласно.

По шестому вопросу решили: делегировать полномочия наблюдательному совету по определению в 2022 г. и первом квартале 2023 г. направлений использования чистой прибыли. Решение принято единогласно.

По седьмому вопросу решили: избрать членов наблюдательного совета общества в количестве 5 человек согласно Уставу. Решение принято единогласно.

По восьмому вопросу решили: избрать членов ревизионной комиссии общества в количестве 2 человек согласно Уставу. Решение принято единогласно.

По девятому вопросу решили: вознаграждение членам наблюдательного совета не выплачивать, установлено вознаграждение членам ревизионной комиссии. Решение принято единогласно.

По десятому вопросу решили: утвердить решения наблюдательного совета за период с 11.03.2021 г. по 20.03.2022 г. Решение принято единогласно.

УНП 191303207

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by

Продавец: ОАО «Лидахлебопродукт», Гродненская область, г. Лида, ул. Булата, 1. Тел.: (0154) 65 25 01

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б. www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов – имущество, бывшее в употреблении

Тепловоз ТГМ – 23 В, 1987 г. в., заводской номер 994, инвентарный номер 1929, расположенный по адресу: г. Лида, ул. Булата, 1	**Начальная цена с НДС 20 %: 99 120,00 белорусских рублей**

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – **ЗАО «Центр промышленной оценки»**

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **5 % от цены продажи лота** в течение 3 дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
Начало торгов: 10.00 **04.05.2022 г.**
Окончание торгов: 11.00 **04.05.2022 г.**

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по **29.04.2022 г.** до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные данные	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by; info@ipmtorgi.by**

Информация о намерении ОАО «Лукомльэнергомонтаж» осуществить приобретение простых (обыкновенных) акций собственного выпуска

ПРЕДЛОЖЕНИЕ О ПОКУПКЕ АКЦИЙ

Полное наименование и местонахождение покупателя акций: Открытое акционерное общество «Лукомльэнергомонтаж»; Республика Беларусь, 211162, г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8, Витебская область, Чашникский район. Контактный телефон покупателя акций: 8 (02133) 60273.

Полное наименование, местонахождение эмитента, акции которого приобретаются: открытое акционерное общество «Лукомльэнергомонтаж»; Республика Беларусь, 211162, г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8, Витебская область, Чашникский район.

Цель приобретения акций, определенная общим собранием акционеров, на котором было принято решение о таком приобретении: для аннулирования и последующего уменьшения уставного фонда в целях сокращения их общего количества.

Количество приобретаемых акций – 1500 штук.

Цена, приобретения акций: 20,00 (двадцать) белорусских рублей 00 копеек за одну акцию.

Порядок и форма расчетов – оплата приобретаемых акций осуществляется покупателем акций в срок не позднее 60 рабочих дней, следующих за днем зачисления акций на счет «депо» общества, путем безналичного перечисления денежных средств (белорусских рублей) на текущий (карт-счет) продавца акций.

• перевод акций со счета «депо» продавца акций на счет «депо» покупателя акций осуществляется продавцом акций в день регистрации договора купли-продажи акций депозитарием покупателя акций путем предоставления в депозитарий поручения «депо» на перевод ценных бумаг.

Адрес заключения договоров купли-продажи акций: 211162, г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8, Витебская область, Чашникский район ОАО «Лукомльэнергомонтаж».

• **Дата начала и окончания срока представления акционерами предложений о продаже акций:** с 01 апреля 2022 года по 30 июня 2022 года.

• **Дата начала и окончания срока покупки акций (заключения договоров купли-продажи акций):** с 01 июля 2022 года по 24 сентября 2022 года.

Расходы, связанные с регистрацией сделок по приобретению Обществом акций собственного выпуску и списания акций со счета «Депо» продавца несет Общество в полном объеме.

УНП 300007839

Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 14 апреля 2022 г. в 10.00 повторного открытого аукциона с понижением начальной цены на 50 % после первых несостоявшихся торгов по продаже одним лотом объектов недвижимости – трех складских помещений, принадлежащих Открытому акционерному обществу «Коралл» на праве собственности

Лот № 1:	**Складское помещение, инв. № 350/D-167486.** Назначение: складское помещение. Общая площадь 330,8 кв. м
	Складское помещение, инв. № 350/D-167390. Назначение: складское помещение. Общая площадь 265,8 кв. м
	Складское помещение, инв. № 350/D-167467. Назначение: складское помещение. Общая площадь 90,7 кв. м. **Помещение сдано в аренду сроком по 05.07.2024 г.**
	Местонахождение: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Лепешинского, 7. Изолированные нежилые помещения расположены в одноэтажном здании с инв. № 350/С-50064, 1970 года постройки
	Начальная цена лота: 76 602,18 рубля (в т. ч. НДС по ставке 20 %). **Задаток: 3 830,11 рубля** (в т. ч. НДС по ставке 20 %)

Земельный участок для обслуживания здания, в котором расположены изолированные помещения, на праве **аренды** (доля в праве аренды **189/500**) площадью **0,1990 га** с кадастровым номером **340100000002004711.** Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

Шаг аукциона – 5 %. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артёма, 23, каб. 1.1. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: **г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6** по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 **по 12 апреля 2022 г. включительно**. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 **14 апреля 2022 г.** Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объекты по начальной цене, увеличенной на 5 %.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного документа с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (резидента РБ) – паспорт (руководитель – копию документа о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидента РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть и при себе иметь все данные по счету.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на **р/с BY49AKBB30120000101350000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, БИК AKBBBY2X. Получатель платежа – Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». УНП 401166490. Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе **по лоту № 1** согласно извещению в газете «Звязда» от 30.03.2022 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объектов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 3 % от окончательной цены продажи Объектов; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объектов; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объектов, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объектов, не будет достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты Объектов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи Объектов.

Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту было опубликовано в газете «Звязда» от 05.02.2022 г. № 24

Организатор: Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артёма, 23, тел.: +375 232 32-46-47; 32-18-95; +375 29 170-46-47. сайт: ino.by • e-mail: auction-gino@gino.by
Продавец: ОАО «Коралл», г. Гомель, ул. Лепешинского, 7. тел.: +375 232 25-64-22; +375 44 588-63-34.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению УП «Випра» (продавец имущества) в лице управляющего в деле о банкротстве – ИП Яцына И.В. извещает о проведении 29 апреля 2022 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона – 5 %, бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС 20 %, бел. руб.
Условие продажи: претендент на покупку (победитель) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. **Местонахождение лотов:** г. Гомель, Троллейбусный проезд, 4				
1	Автомат отрезной круглопильный 85663-100 (инв. № 822)	**4 900,00**	245,00	490,00
2	Автомат токарно-револьверный одношипный (инв. № 881)	**1 500,00**	75,00	150,00
3	Автомат токарно-револьверный 1Д112 (инв. № 766)	**1 300,00**	65,00	130,00
4	Зубофрезерный горизонтальный станок 5303В (инв. № 796)	**2 000,00**	100,00	200,00
5	Зубофрезерный станок 53В05ПВ (инв. № 917)	**2 300,00**	115,00	230,00
6	Зубофрезерный автомат 53В05ПВ (инв. № 846)	**2 000,00**	100,00	200,00
7	Зубофрезерный автомат 53В05ПВ (инв. № 847)	**2 300,00**	115,00	230,00
8	Зубофрезерный станок 530П (инв. № 781)	**960,00**	48,00	96,00
9	Пресс КД 2126 (инв. № 779)	**5 100,00**	255,00	510,00
10	Пресс КД 2128 зав. № 1188 (инв. № 772)	**6 800,00**	340,00	680,00
11	Пресс однокривошипный КБ 2326 (782) (инв. № 505)	**3 800,00**	190,00	380,00
12	Пресс однокривошипный КД 2126 (1656) (инв. № 762)	**4 100,00**	205,00	410,00
13	Пресс однокривошипный КД 2126 (1661) (инв. № 763)	**4 100,00**	205,00	410,00
14	Токарный автомат 1Б10В (4210-86) (инв. № 819)	**2 000,00**	100,00	200,00
15	Специальный сверлильный станок 2520-056 (гориз.) (инв. № 920)	**4 100,00**	205,00	410,00
16	Настольно-сверлильный станок (инв. № 258)	**700,00**	35,00	70,00
17	Молот ковочный пневматический 4134А (880) (инв. № 750)	**7 300,00**	365,00	730,00
18	Машина швейная Siruba F007J-W122-356/FHA (инв. № 4762)	**1 300,00**	65,00	130,00
19	Машина швейная Siruba F 007J-W122-3 (инв. № 4792)	**1 300,00**	65,00	130,00
20	Машина швейная Siruba T828 (инв. № 4785)	**1 700,00**	85,00	170,00
21	Парогенератор Comel Pratika (инв. № 4812)	**630,00**	31,50	63,00
22	Токарно-винторезный станок 1К-62 (инв. № 31)	**2 200,00**	110,00	220,00
23	Пресс однокривошипный КД 2320 (инв. № 212)	**1 500,00**	75,00	150,00
24	Круглошлифовальный бесцентровой универсальный станок 3М182 (инв. № 360)	**4 000,00**	200,00	400,00
25	Плоскошлифовальный универсальный станок 3Г71М (инв. № 430)	**3 300,00**	165,00	330,00
26	Переносной парогенератор 1,5 л. (инв. № 1051)	**200,00**	10,00	20,00

Продавец: унитарное предприятие «Випра», г. Гомель, Троллейбусный проезд, 4.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.: 8 (029) 653-92-88 управляющий в деле о банкротстве – ИП Яцына Игорь Валерьевич. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца имущества (УП «ВИПРА»):** р/с BY11 BLBB 3012 0400 0585 7800 1007 в дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области , БИК BLBBBY2X,УНП 400058578, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 30 марта 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 27 апреля 2022 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником**, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», ст. 127–129. **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by или www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by.**

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

Нефармат

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Пасля выхаду на пенсію Таісія Казіміраўна пераехала да дзяцей у абласны цэнтр. А так цэлае жыццё адпрацавала ў маленькай раённай бальніцы. Мы сустрэліся з ёй выпадкова, і ледзьве пазналі адна адну. Яно і вядома: больш за дваццаць гадоў прайшло, трэба думаць, не памаладзелі.

Пазнаёміліся мы даўно, недзе ў пачатку 1990-х, калі я прыехала пісаць пра іх лячэбную ўстанову да прафесійнага свята, а яна папрасіла замест гэтага напісаць пра яе сельскую настаўніцу, чалавека вельмі няпростага лёсу. Але тую гераіню згадаю крыху пазней.

Было вельмі цікава пагаварыць з былой сельскай доктаркай, чалавекам па характары вясёлым і пазітыўным. Яна сказала, што сумуе па рабоце, хоць тады часам даводзілася вельмі цяжка: вечна на паўтары стаўкі, каб сям'ю пракарміць, дзяцей вывучыць. Дзяжурстваў начных хапала. А перад вачыма кожны дзень: то камедыя, то трагедыя. Ну, як у жыцці. «Неяк ці не на адным тыдні ў маім аддзяленні два выпадкі адбыліся, з-за якіх мне галоўны ўрач вымову ўляпіў, — згадала доктарка. — Жанчына ў нас памірала. І галоўнае, выратаваць можна было б, калі б яна своечасова звярнулася. Калі ўшчуваць стала за адносіны да сябе, распытваць яе, валасы дыба сталі. Аказалася, яна баялася прызнацца, што нездаровіцца. Бо муж усё жыццё вінаваціў у гультайстве, сачыў, каб не адпачыла лішні раз, не прылегла. Вось і цярпела да апошняга. А калі ўжо нам, медыкам, стала ясна, што прагноз нядобры, ён неяк з'явіўся і, уяўляеце, пытае ў мяне, ці праўда ёй так дрэнна, або яна прыкідваецца. Ну, я не стрывала, слоў не выбіраючы, выпхала ў каршэнь з кабінета. Ён, вядома, скардзіцца пабег, нагаварыў галоўнаму немаведама што.

А ў суседнюю палату мужчыну паклалі з падазрэннем на інфаркт, на шчасце, аказаўся не пашыраны, а «мікра». Жанчына нейкая адразу прыбегла. Калі спыталі, хто, адказала, што жонка. Я, вядома, пусціла. Праз колькі хвілін прыбегла другая і на правах законнай жонкі, нават не пытаючыся, паляцела проста ў палату. Карацей, пабіліся кабеты. А мяне зноў абвінавацілі, што не забяспечыла, не прадугледзела, не прадухіліла.

Такіх гісторый, ды не такіх, поўны мех — праўда, нешта забываецца стала. Дачка некалі жартам казала, што каб запісвала, магла б кнігу выдаць. Ды хіба варта пісаць пра гэта? Вось пра такіх людзей, як Ніна Андрэеўна, варта».

Пра Ніну Андрэеўну па падказцы Таісіі Казіміраўны аўтар гэтых радкоў пісала 28 гадоў таму. На ўласнае здзіўленне, знайшла той матэрыял, выразку з абласной газеты. Пастараюся пераказаць у двух словах. Ніна Андрэеўна адпрацавала настаўніцай гісторыі ў вясковай школе 34 гады. Рана засталася без бацькоў, выхоўвалася ў інтэрнаце. У студэнцкія гады жыла на стыпендыю. Як прыехала па размеркаванні, так і засталася тут. Усё жыццё — на прыватных кватэрах. Толькі гадоў за 10 да выхаду на пенсію далі пакой у памяшканні школьнага інтэрната на паддашку, куды вяла крутая лесвіца. Ваду даводзілася насіць з першага паверха, ежу гатаваць на электраплітцы. Мыць бялізну хадзіла ў калгасную пральню. І галоўнае, яна ні на што не скардзілася, жыла на мізэрную ў той час пенсію. Вось цытата з тэксту: «Па ўсёй былой краіне яе вучні. А ў вёсцы некалькі пакаленняў у яе вучылася. Усе свае сілы і веды яна аддала справе выхавання калгаснікаў, а цяпер толькі ў якасці гледача можа заходзіць, напрыклад, у калгасную краму. Там адны не вучні купляюць цукар утрая таней за дзяржцану, іншыя прадаюць. Яна плаціць у калгаснай пральні па поўным тарыфе, а не па льготным. Яна — ж не калгасніца... Хіба прыходзіла ў галаву каму-небудзь са спецыялістаў ці кіраўнікоў гэтага калгаса, ды і іншых па ўсёй краіне, лічыць веды капіталам?» Адказ быў відавочны.

Скажу адразу, што праз некаторы час Ніну Андрэеўну накіравалі ў інтэрнат для ветэранаў. А тады жанчына спалохалася, што да яе прыехаў карэспандэнт, некалькі разоў падкрэслівала, што яна ні на што не скардзіцца. Пра свой даўні матэрыял я, вядома, забылася, а вось гераіню памятаю. Часта згадваю, калі даводзіцца бываць на прамых лініях, прыёмах грамадзян, калі некаторыя наведвальнікі просяць і патрабуюць даволі настойліва. Гадоў восем таму ветэран вайны звярнуўся да губернатара з просьбай выдзеліць яму асобную кватэру. Высветлілася, што сваю жылплошчу ён перапісаў на сына і застаўся, можна сказаць, без квадратных метраў. Дапамаглі дзядулю. Знайшлі выйсце.

На прыёмах наогул бываюць ледзь не анекдатычныя сітуацыі. Скажам, у Пружанах да высокага сталічнага чыноўніка прыйшла жанчына і стала жаліцца на суседку па ўчастку. З аповеду выходзіла, што суседка тая ну чыстая вядзьмарка, такія брыдоты робіць, каб сапсаваць жыццё гэтай няшчаснай, столькі фантазіі і цемрашальства прыкладвае, што шкада становіцца Аж пакуль праз паўгадзіны наступная заяўніца не пачала казаць тое ж самае, адзін да аднаго, але пра сваю суседку. Вы здагадаліся, гэта быў другі бок канфлікту. І трагедыя на нашых вачах стала ператварацца крыху ў іншы жанр. Ну, як у жыцці.

... Напісала гэтыя радкі, а потым прачытала рэпартаж Наталлі Капрыленкі пра людзей, якія суткамі стаялі ў склепе, уцякалі ад куль і бамбёжак, не паспявалі пахаваць блізкіх... І становіцца ясна, што ўсё наогул у жыцці мае сэнс альбо значэнне, калі над галавой ціха. Калі ёсць жыццё: такое ці іншае.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.48	19.42	12.54
Віцебск —	6.36	19.32	12.56
Магілёў —	6.38	19.32	12.54
Гомель —	6.36	19.27	12.51
Гродна —	7.03	19.56	12.53
Брэст —	7.05	19.56	12.51

Месяц

Апошняя квадра 25 сакавіка.
Месяц у сузор'і Рыб.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Аляксея, Віктара, Макара.
***К.** Амеліі, Ірыны, Леанарда.*

Фота Настассі ГРУК.

ЗАЎТРА

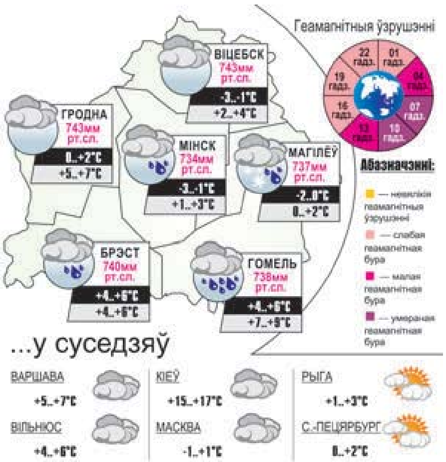

Даты Падзеі Людзі

30 САКАВІКА

У краіне

1792 год — гораду Угор'е, які існаваў у Орсаўскім старастве Браслаўскага павета, каралеўскім прывілеем дадзены гарадскія правы і герб — на сярэбраным полі вершнік забівае дзідай дракона. Першымі дакументамі, у якіх фігуруе Угор'е, з'яўляецца сеймавы дэкрэт 1590 года і прывілей караля Жыгімонта III Вазы ад 1598 г. З картаграфічных крыніц першай з'яўляецца карта ВКЛ Т. Макоўскага, выдадзеная ў 1613 годзе ў Амстэрдаме. У адпаведнасці з інвентаром 1629 года, у горадзе налічвалася 44 дамы (прыкладна 300 чалавек). Апошнія дакументальныя згадкі пра зніклы горад датуюцца 30-мі гадамі XIX стагоддзя.

1922 год — нарадзілася (в. Гушчына Шумілінскага раёна) Ніна Давыдава, удзельніца партызанскага руху на тэрыторыі Віцебскай вобласці ў гады Вялікай Айчыннай вайны, член Обальскай падпольнай камсамольскай арганізацыі «Юныя мсціўцы». У 1943 г. схоплена фашыстамі і пасля катаванняў расстраляна. Пасмяротна ўзнагароджана ордэнам Айчыннай вайны I ступені. Імем Давыдавай названа вуліца ў гарадскім пасёлку Обаль; там жа створаны музей камсамольскай славы і пастаўлены помнік членам падпольнай арганізацыі «Юныя мсціўцы».

1942 год — нарадзіўся Віктар Аляксандравіч Ipацьеў, беларускі вучоны ў галіне лесазнаўства, глебазнаўства і радыялогіі лесу, акадэмік НАН Беларусі, акадэмік Расійскай акадэміі сельскагаспадарчых навук. Стварыў напрамак па рэгуляванні паступлення радыенуклідаў у драўняныя расліны, якія растуць на землях, забруджаных радыеактыўнымі рэчывамі. Аўтар 250 навуковых прац, у т. л. 9 манаграфій, 10 вынаходстваў.

У свеце

1775 год — брытанскі парламент прыняў закон, які забараняў Паўночнаамерыканскім калоніям гандляваць з кім-небудзь, акрамя Брытаніі.

1791 год — Нацыянальны сход Францыі ўвёў азначэнне метра: адна саракамільённая частка даўжыні парыжскага мерыдыяна.

1847 год — Леў Мікалаевіч Талстой пачаў весці дзённік і працягваў гэты занятак усё жыццё. У поўным зборы твораў дзённікі пісьменніка займаюць 13 тамоў.

1856 год — імператар Аляксандр II у прамове перад маскоўскім дваранствам упершыню афіцыйна выказаўся аб адмене прыгоннага права зверху: «...і самі вы ведаеце, што існуючы парадак валодання душамі не можа заставацца нязменным. Лепш адмяніць прыгоннае права зверху, чым чакаць, як яно само сабою стане адмяняцца знізу».

1867 год — у Вашынгтоне падпісаны Дагавор аб продажы Расіяй Аляскі і Алеуцкіх астравоў (Рускай Амерыкі).

1932 год — нарадзіўся Генадзь Гаўрылавіч Юхцін, расійскі і савецкі акцёр тэатра і кіно, народны артыст Расійскай Федэрацыі. Здымаўся ў фільмах «Справа Румянцава», «Вясна на Зарэчнай вуліцы», «Няўлоўныя мсціўцы», «Мёртвы сезон».

Так гаварыў...

ГЕРАДОТ:

«Лепш быць прадметам зайздрасці, чым спачування».

УСМІХНЕМСЯ

Дзяўчаты бываюць разумныя, бываюць прыгожыя і бываюць такія, якія ўжо гатовыя стаць цешчамі.

— Але ж кожны мужчына ўхваляе секс да шлюбу...

— Так, датуль, пакуль у яго не з'яўляецца дачка.

Кахаць жанчыну з дзецьмі цяжэй, чым з мужам.

У музеі:

— Вы што робіце? Навошта нагамі чапаеце?

— Вы ж самі напісалі: рукамі не чапаць.

Тры мае любімыя «настолкі»: сняданак, абед, вячэра.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, працп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 621.

Нумар падпісаны ў 19.30 29 сакавіка 2022 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12